

DE STER

96E JAARGANG

NUMMER 10

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OKTOBER 1996

DE STER

OKTOBER 1996

Op de omslag

Vooromslog: Veertien jaar voordat de kerk werd georganiseerd in Ghana, was Joseph William Billy Johnson al bezig, met behulp van het Boek van Mormon, het evangelie te prediken en de weg voor te bereiden voor de volijdzendingen. Het vlammetje dat door hem werd ontstoken, brandt nu helder in het leven van ruim 10.000 leden in twee ringen en vijf districten.

Achteromslog: Het koor van de wijk Tema in de ring Accra Ghana, draagt graag bij aan de geest van de avondmaalsdienst. Zie 'Ghana: huisgenoten des geloofs', blz. 34. (foto omslag: Don L. Searle.)

ARTIKELLEN

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM	
DE DEUR VAN DE LIEFDE PRESIDENT THOMAS S. MONSON	2
EEN BOEK VOOR EVELINE TERESA WOLF	16
SCHILD TEGEN HET KWAAD CLYDE J. WILLIAMS	18
HET WONDER VAN MIJN BEKERING	
GERMAINE EMILIE AUCHATRAIRE-GAY	26
VOOR ZONSOPGANG LITO BAÑEZ LEGASPI	28
GHANA: HUISGENOTEN DES GELOOFS DON L. SEARLE	34

VOOR DE JONGEREN

HET ZAKMES	8
EEN POSITIEVE NOOT JANA BRYNER	11
HET BLIJFT IN DE FAMILIE LAURY LIVSEY	12
VOORBEREIDEN OP EEN ZENDING	
CASEY NULL EN AARON RANDALL BUHLER	30
WIJ GELOVEN... DOUGLAS J. VERMEEREN	46

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN	1
HUISZOEKBOODSCHAP	
DE WEDLOOP MET GEDULD LOPEN	25
MORMORANDUM	
BEKERING IS ALS ZWAVELZEEP	33

DE KINDERSTER

VAN VRIEND TOT VRIEND	
OUDERLING HAN IN SANG	2
PARTICIPATIEPERIODE	
ALTIJD EERLIJK EN TROUW KAREN ASHTON	4
KLEINE VRIENDEN	
'OMDAT HIJ ONS EERST HEEFT LIEFGEHAD'	
LYDIA W. WARDELL	6
BREINBREKERS	7
WOORDEN EN ZINNEN VAN DE KERK LAURA S. SHORTRIDGE	8
VERHAAL	
ALLEEN LOPEN ANN CROWDER HERRICK	10
VEEL PLEZIER!	13
VERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON	
DE TEKENS VAN CHRISTUS' KRUISIGING	14

DE STER

Oktober 1996 96e jaargang Nummer 10

Officiële Nederlandse uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson
James E. Faust

Raad der Twaalf:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Editor: Jack H. Coaslin

Adviseurs: Spencer J. Condie, L. Lionel Kendrick

Diecize afdeling leerplannen:

Hoofdredacteur: Ronald L. Knighthon
Director planning en redactie: Brian K. Kelly
Director grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:

Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner
Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson
Redacteur: David Mitchell
Redacteur De Kinderster: De Anne Walker
Rooster: Marvann Martindale
Assistent publicaties: Beth Dayley

Afdeling vormgeving:

Leidingsgrend art-director: M. M. Kawasaki
Art-director: Scott Van Kampen
Vormgeving: Sharril Cook

Vertaling en nieuwsredactie:

CPB: Vertaalbureau:
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-6040260

Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Abonnementenadministratie:
Administratrice: R. de Kock-Goudberg
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-6053804

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage
Industriestrafé 21, D-61381 Friedrichsdorf

© 1996 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Gedrukt in Duitsland

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoaans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thai; en eens per kwartaal in het Bulgaars, IJslands, Russisch, Tsjechisch en Hongaars.

Informatie voor abonnees in de V.S.:

DE STER (ISSN 1044-3401) is published by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price USD 9.00 per year. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA.

Abonnementenprijs

Nederland: NLG 32,00 • België: BEF 590,00

Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier).

Versijnt twaalf maal per jaar

96990 120

Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

GEWELDIG HULPMIDDEL

Ik ben al 38 jaar lid van de kerk en ben elke maand blij met *Der Stern* (Duits). Ik gebruik dat geweldige hulpmiddel bij de voorbereiding van mijn huisonderwijs. Ik neem de boodschap van het Eerste Presidium zorgvuldig door en pas de onderwerpen aan de gezinnen die mij zijn toegewezen, aan. Als ik bij het gezin thuis ben, neem ik nog een artikel voor de kinderen erbij en vertel ze over het evangelie met activiteiten op hun niveau.

Der Stern is ook een geweldig hulpmiddel bij het zendingswerk. Ik geef de *Kinderstern* aan de kleine kinderen die bij mij hun schoenen laten repareren. Zo komen hun ouders ook in aanraking met de kerk.

Elke maand *Der Stern* lezen versterkt ons getuigenis zodat we onze vrienden kunnen uitnodigen om tot Christus te komen.

Kurt Brunner

Gemeente Aarau

Ring Bern

HULP BIJ SCHRIFTSTUDIE

Toen ik lid van de kerk was geworden, kreeg ik een steeds sterker verlangen om de Schriften te bestuderen. Ik wilde meer te weten komen over het leven en de leringen van de Heiland, maar ik vond de Schriften vaak moeilijk te begrijpen. Gelukkig vond ik twee artikelen in de *Liahona* (Engels) van februari 1996, 'De proef op de som' en 'Ideëen voor doeltreffende schriftstudie'. Ik nam me voor de stappen in die artikelen te volgen, en dat bleek heel goed te werken.

Dank u voor die ideëen. Ze hebben me echt geholpen de tijd te nemen om de Schriften te bestuderen en ze met geduld en geloof te lezen.

Racquel L. Maragay

Gemeente Sorsogon 2

District Sorsogon (Filipijnen)

ONDERRICHT

De tijdschriften die ik las voor ik lid van de kerk werd, leerden me niet zoveel als de *Liahona* (Spaans) nu. Elke eerste zondag van de maand krijg ik het tijdschrift, en ik lees het diezelfde dag nog helemaal uit. Ik wou dat we dat bijzondere blad vaker kregen.

Ik doe er ook de bus anderhalf uur over om er school te komen, en ik heb altijd de *Liahona* in m'n rugzak bij me. Ik gebruik dat tijdschrift zelfs om anderen over het evangelie te vertellen.

Ik vind het een grote zegen dat ik elk jaar m'n abonnement op de *Liahona* kan verlengen en zo onderricht van de Heer kan ontvangen.

Lidia Araceli Soto Terrazas

Wijk Miramar

Ring Guaymas (Mexico)

DOOR DE HEER GEKOZEN

Toen ik in het julinummeer van 1995 de toespraak 'Dit is het werk van de Meester' van president Gordon B. Hinckley las, voelde ik hoevel hij van ieder van ons houdt. Ik wist dat hij door de Heer was gekozen om het koninkrijk van God op aarde te leiden.

De *Liahona* (Spaans) is een vriend, adviseur, onderwijzer en zendeling. Zij houdt ons in contact met de leiders van de kerk en met onze broeders en zusters over de hele wereld. Elke maand dat tijdschrift lezen is als een zegen van de Heer krijgen.

Lidia Valverde

Wijk Bolívar

Ring Lima Magdalena (Peru)

DE DEUR VAN DE LIEFDE

President Thomas S. Monson

Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Onlangs ging er een lange lijst van misdaden over de nieuwslijnen van Associated Press toen de gebeurtenissen van weer een dag aan de media en vandaar aan de huisgezinnen in de wereld werden doorgegeven.

De koppen waren beknopt, maar ze gingen over moord, verkrachting, roof, aanranding, fraude, bedrog en corruptie. Ik schreef er een paar op: 'Man doodt vrouw en kinderen, slaat dan hand aan zichzelf.' 'Kind wijst aanrander aan.' 'Honderden mensen dupe van miljoenenfraude.' De weerzinwekkende lijst is lang. Schimmen van Sodom, glimpen van Gomorra.

President Ezra Taft Benson heeft vaak gezegd: 'We leven in een goddeloze wereld.' De apostel Paulus waarschuwde: 'Want de mensen zullen zelfzuchtig zijn, geldgierig, pochers, vermetel, kwaadsprekers, aan hun ouders ongehoorzaam, on dankbaar, onheilig (...) met meer liefde voor genot dan voor God' (2 Timoteüs 3:2, 4).

Moeten wij hetzelfde lot ondergaan als de inwoners van de steden der Streek? (zie Genesis 19:24-25, 29). Kunnen we geen lering trekken uit wat in Noachs tijd werd geleerd: 'Is er geen balsem in Gilead'? (Jeremia 8:22). Of is er een deur die ons van het moeras van het wereldse voorwaarts en omhoog leidt naar de hogere grond van de deugdzaamheid? Hoorbaar voor de eerlijke geest weerklinkt die persoonlijke uitnodiging van de Heer: 'Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Indien

**Hoorbaar voor de
eerlijke geest weerklinkt
die persoonlijke
uitnodiging van de Heer:
'Zie, Ik sta aan de
deur en Ik klop. Indien
iemand naar mijn
stem hoort en de deur
opent, Ik zal bij hem
binnenkomen.'**

iemand naar mijn stem hoort en de deur opent, Ik zal bij hem binnenkomen' (Openbaring 3:20). Heeft die deur een naam. Zeker wel. Ik heb die 'de deur van de liefde' genoemd.

Liefde is de katalysator van verandering. Liefde is de balsem die de ziel geneest. Maar liefde groeit niet als onkruid of valt niet als de regen. Liefde heeft een prijs. 'Want alzo heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe' (Johannes 3:16). Die Zoon, de Heer Jezus Christus, heeft zijn leven gegeven zodat wij het eeuwige leven mogen hebben, zo groot was zijn liefde voor zijn Vader en voor ons.

Bij dat tedere en ontroerende afscheid gaf Hij zijn discipelen de volgende raad: 'Wie mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft' (Johannes 14:21). Een met name vërtreikende instructie was: 'Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt; gelijk Ik u liefgehad heb, dat gij ook elkander liefhebt' (Johannes 13:34).

Kleine kinderen kunnen leren wat liefde is. Hoewel de diepzinnige woorden in de heilige Schrift hen vaak ontgaan, snappen ze precies wat er in dit leuke gedichtje bedoeld wordt:

*'Ik hou van je, mam', zei kleine Jan,
Deed z'n pet op en vergat z'n werk,
Lekker schommelen in de tuin,
Water en hout halen deed mama wel.*

*'Ik hou van je, mam', zei blozende Nel,
'Meer dan ik je ooit kan zeggen.'
Maar de hele dag plaagde en mopperde ze,
Mama was blij dat ze ging spelen.*

*'Ik hou van je, mam', zei kleine Nan,
'Vandaag help ik je zoveel ik kan.
Ik ben toch klaar met m'n huiswerk.'
Dus wiegde ze de baby tot die in slaap viel.*

*Toen pakte ze zachtjes de bezem
En veegde de vloer en ruimte de kamer op.*

*De hele dag was ze druk en blij,
Hulpvaardig en blij als een kind kan zijn.*

*'Ik hou van je, mam', zeiden ze weer,
Drie kleine kindjes gingen naar bed.
Wie zal volgens mama
Het meeste van haar gehouden hebben?
(naar Joy Allison, 'Which Loved Best?')*

Ons thuis moet een plek van liefde en rust zijn. Eerbaarheid, beleefdheid en respect symboliseren de liefde en karakteriseren het deugdame gezin. De vader van zo'n gezin zal niet door de Heer berispt worden zoals in het boek Jakob in het Boek van Mormon: 'Gij hebt het hart gebroken van uw tedere vrouwen, en het vertrouwen van uw kinderen verloren wegens het slechte voorbeeld, door u aan hen gegeven; en het geschrei huns harten stijgt tegen u tot God op' (Jakob 2:35).

In 3 Nephi houdt de Meester ons het volgende voor: 'Er zal geen woordenstrijd onder u zijn. (..)

'Want voorwaar, voorwaar zeg Ik u: hij, die de geest van twisten heeft, is niet van Mij, maar is van de duivel, die de vader van twisten is, en hij hitst het hart der mensen op in toorn met elkander te twisten.

'Ziet, het is niet mijn leer om het hart der mensen tot toorn tegen elkander op te hitsen; maar dit is mijn leer, dat zulke dingen zullen worden weggedaan' (3 Nephi 11:28–30).

Waar liefde heerst, is geen ruzie. Waar liefde heerst, is geen onenigheid. Waar liefde heerst, daar is God ook. Ieder van ons heeft de taak om zijn geboden te onderhouden. De lessen in de Schriften vinden hun toepassing in ons leven. Joseph Smith heeft ons voorghouden: 'Vreugde is het doel en oogmerk van ons bestaan, en zal uiteindelijk ons deel worden, als wij het pad volgen dat erheen leidt. Dit pad is het pad van deugd, oprechtheid, getrouwheid, heiligheid en het onderhouden van al Gods geboden' (*Leringen van de profeet Joseph Smith*, blz. 230–31).

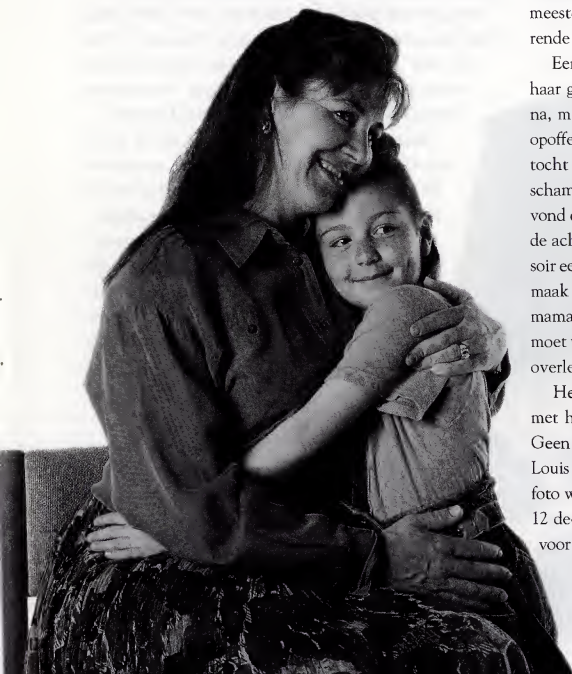
In de musical Camelot wordt er een woord van waarschuwing tot ons allen gesproken. Als de driehoek tussen koning Arthur, Lancelot en Guenièvre zich begint te

verdichten, zegt koning Arthur: 'We mogen niet toestaan dat onze hartstocht onze dromen verwoest.'

In diezelfde productie wordt nog een waarheid gesproken als Arthur een betere wereld afschildert: 'Geweld is geen kracht, en medeleven is geen zwakte.'

Tegenwoordig is er een tendens om een gewenste verandering en benodigde hulp te beschrijven met het bekende zinnetje: 'Daar zouden ze wat aan moeten doen.' We zeggen niet wie die 'ze' zijn. Ik houd van het gezegde: 'Laat er vrede op aarde zijn, en laat die vrede bij mij beginnen.' Ik krijg tranen in mijn ogen als ik lees over de jongen die een zwerper op

Ons thuis moet een plek van liefde en rust zijn. Waar liefde heerst, is geen ruzie. Waar liefde heerst, is geen onenigheid. Waar liefde heerst, daar is God ook.

de stoep zag slapen, naar z'n slaapkamer ging, z'n kussen pakte en dat onder het hoofd legde van de man die hij niet kende. Misschien klonken uit het verleden die welkome woorden: 'In zoverre gij dit aan één van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan' (Matteüs 25:40).

Ik breng hulde aan degenen die, met liefde en medeleven, de hongerigen voeden, de naakten kleden en de daklozen onderdak verlenen. Hij die het zelfs merkt als er een mus op de aarde valt, gaat niet aan zulk dienstbetoon voorbij.

Het verlangen om op te heffen, de bereidheid om te helpen, en de edelmoedigheid om te delen komen uit een hart dat met liefde is vervuld. Op de een of andere manier zet de herinnering aan iemands moeder tot zulke liefdevolle zorg aan.

Een paar jaar geleden overleed er een vriend die meer mensen had geholpen, meer grafredes had uitgesproken, en royaler zijn tijd, talenten en bezittingen had gegeven dan de meeste anderen. Hij heette Louis. Hij heeft me dit ontroerende voorval verteld:

Een lieve, zachtaardige moeder was heengegaan. Ze liet haar goede zoons en lieve dochters geen materiële rijkdom na, maar in plaats daarvan een rijk erfgoed aan voorbeeld, opoffering en gehoorzaamheid. Na de grafredes en de droeve tocht naar het graf sorteerden de volwassen kinderen de schamele bezittingen die de moeder had nagelaten. Louis vond een briefje en ook een sleutel. Op het briefje stond: 'In de achterste slaapkamer ligt in de onderste la van het dressoir een doosje. Daarin ligt mijn grote schat. Met deze sleutel maak je het doosje open.' Een andere zoon vroeg: 'Wat zou mama voor waardevoels hebben dat achter slot en grendel moet worden opgeborgen?' Een zus zei: 'Papa is al zoveel jaar overleden, en mama had maar heel weinig spulletjes.'

Het doosje werd uit het dressoir tevoorschijn gehaald en met het sleutelje voorzichtig opengemaakt. Wat zat erin? Geen geld, geen akte, geen kostbare ringen of dure juwelen. Louis pakte een vergeelde foto van zijn vader. Achterop de foto was met pen geschreven: 'Mijn lieve man en ik zijn op 12 december 1891 in Salt Lake City in het huis des Heren voor tijd en alle eeuwigheid aan elkaar verzegeld.'

Toen kwam er een foto van ieder kind tevoorschijn,

met zijn of haar naam en geboortedatum erop. Als laatste hield Louis een zelfgemaakte valentijnskaart tegen het licht. Hij herkende de grove, kinderlijke pennestreken als zijn eigen en las de woorden die hij zestig jaar eerder had geschreven: 'Lieve mama, ik hou van jou.'

Harten waren geroerd, de stemmen zacht en de ogen vochtig. Moeders schat was haar eeuwige gezin. De kracht ervan rustte op het solide fundament 'Ik hou van jou'.

Een dichter heeft eens geschreven: 'Liefde is de edelste eigenschap van de menselijke ziel.' Een lerares heeft haar liefde getoond met de filosofie die voor haar een leidraad was: 'Niemand mislukt in mijn klas. Het is mijn taak elke leerling te helpen succesvol te zijn.'

Een leider van een priesterschapsquorum in Salt Lake City, een gepensioneerde directeur, heeft eens tegen mij gezegd: 'Dit jaar heb ik twaalf broeders die geen werk hadden weer aan een vaste baan geholpen. Ik heb me nog nooit zo ge-

lukkig gevoeld.' 'Kleine Ed', zo noemden we hem, was kort van stuk, maar die dag was hij een kanjer toen zijn ogen glommen en zijn stem trilde. Hij toonde zijn liefde door de behoeftigen te helpen.

Een potige, harde zakenman, groothandelaar in gevogelte, toonde zijn liefde met een enkele opmerking toen een klant voor 24 braadkuikens wilde betalen. 'Die kuikens gaan zeker naar de weduwen, hè? U hoeft niet te betalen.' En met bevende stem voegde hij daaraan toe: 'Als u er meer nodig heeft, zegt u het maar.'

Een paar jaar geleden speelde Morgan High School tegen Millard High om het footballkampioenschap van de staat Utah. Vanuit zijn rolstoel, waaraan hij gekluisterd was, zei trainer Jan Smith tegen z'n team: 'Dit is de belangrijkste wedstrijd van je leven. Als je verliest, heb je daar je leven lang spijt van. Als je wint, zal je dat je leven lang bijblijven. Speel elk moment alsof dat het belangrijkste moment is.'

Van achter de deur hoorde zijn vrouw, die hij liefkozend de hoofdassistente noemde, hem zeggen: 'Jongens, ik hou van jullie. Die wedstrijd kan me niets schelen. Ik hou van jullie en gun jullie de overwinning.' De onderdog Morgan High won de wedstrijd en werd kampioen.

Ware liefde is een weerspiegeling van de liefde van Christus. In december van elk jaar noemen we dat het kerstgevoel. Je kunt het horen. Je kunt het zien. Je kunt het voelen. Maar nooit in je centje.

Op een gure winterdag vlak voor Kerstmis, moest ik terugdenken aan een ervaring uit mijn jeugd. Ik was nog maar elf. Onze jeugdwerkpresident, Melissa, was een wat oudere en lieve grijze vrouw. Op een dag in het jeugdwerk vroeg Melissa me even te blijven en een praatje met haar te maken. Daar zaten we met z'n tweeën

Louis pakte een vergeelde foto van zijn vader uit het doosje. Toen kwam er een foto van ieder kind tevoorschijn. Als laatste hield Louis een zelfgemaakte valentijnskaart tegen het licht.

in de lege kapel. Ze legde haar arm om m'n schouder en begon te huilen. Ik vroeg verbaasd waarom ze huilde. Ze antwoordde: 'Ik krijg het maar niet voor elkaar om de wegbaners eerbiedig te laten zijn bij het openingsprogramma. Tommy, wil jij me helpen?' Ik beloofde haar dat ik dat zou doen. Tot mijn eigen verbazing, maar niet de hare, was het eerbiedsprobleem in het jeugdwerk daarmee opgelost. Ze had het probleem bij de wortel aangepakt: ik. De oplossing was liefde.

De jaren vlogen om. Die fantastische Melissa, nu ruim negentig, woonde in een verpleeghuis in het noordwesten van Salt Lake City. Kort voor de kerst besloot ik m'n lieve jeugdwerkpresident op te zoeken. Op de radio in de auto hoorde ik 'Hoor der eng'len lied, zo schoon'. Ik moest denken aan het bezoek van de wijzen al die jaren geleden. Ze brachten geschenken, goud, wierook en mirre. Ik had alleen het geschenk van de liefde en een verlangen om 'Dank je wel' te zeggen.

Melissa zat in de eetzaal. Ze staaarde naar haar bord met eten, en speelde ermee met de vork die ze in haar bejaarde hand hield. Ze at geen hap. Toen ik haar aansprak, kreeg ik niet meer dan een vriendelijke maar nietszeggende blik terug. Ik pakte de vork en begon Melissa te voeren; onderwijl praatte ik over haar werk met de jongens en meisjes in het jeugdwerk. Er was nog geen glimp van herkenning, laat staan een woord. Twee andere bewoners van het tehuis staarden me verbaasd aan. Uiteindelijk zeiden ze: 'Ze herkent niemand meer, zelfs haar eigen familie niet. In al die jaren dat ze hier is, heeft ze nooit wat gezegd.'

De maaltijd was voorbij. Mijn monoloog bijna ook. Ik stond op om weg te gaan. Ik hield haar tenger hand in de mijne, keek haar in het gerimpelde maar o zo mooie gelaat en zei: 'God zegene je, Melissa. Vrolijk kerstfeest.' Ineens zei ze: 'Ik weet wie je bent. Jij bent Tommy Monson, m'n jeugdwerkvent. Ik hou toch zoveel van je: Ze drukte mijn hand tegen haar lippen en gaf een kus. Tranen liepen over haar wangen en baadden onze verstrengelde handen. Die handen werden die dag geheiligd door de hemel en geëerd door God. De engelen zongen inderdaad. Buiten was de lucht blauw – azuurblauw. De lucht was koud – tintelend koud. De sneeuw was wit – kristalwit. De woorden van de Meester leken nu

een persoonlijke dimensie te hebben die ik nooit eerder gewaar was geworden: 'Vrouw, zie, uw zoon'. En tot de discipel: 'Zie, uw moeder' (Johannes 19:26–27).

*Hoe vreedzaam stil, hoe vreedzaam stil
komt 's hemels heilig Kind!
Zo zendt de Heer zijn zegen neer
tot elk die Hem bemint.
Geen oor hoort Hem ooit komen,
maar in dit rijk des leeds,
waar 't vroom gemoed Hem blij begroet,
maakt Hij zijn woon nog steeds.
(O Betlehem, gij kleine stad, lofzang 145)*

Een heilige gave was verleend, de hemelse zegen ontvangen, Christus had zijn woning gemaakt – door de deur van de liefde. □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. We hoeven niet mee te doen met het wereldse dat ons omgeeft, maar we kunnen ons tot de Heer wenden, die zegt: 'Ik sta aan de deur en Ik klop. Indien iemand naar mijn stem hoort en de deur opent, Ik zal bij hem binnenkomen' (Openbaring 3:20).
2. Liefde is de deur waardoor wij anderen ertoe kunnen bewegen naar zijn stem te luisteren, want liefde is de katalysator die verandering brengt en de balsem die geneest.
3. Liefde heeft een prijs. Een mens en een thuis vol liefde keren zich van ruzie en onenigheid af. Een liefdevol mens keert zich af van geweld, van hartstocht die dromen verwoest, en richt zich in plaats daarvan op naastenliefde en zorgzaamheid.
4. Een liefdevol mens en thuis richten zich op de boodschap: 'Laat er vrede op aarde zijn, en laat die vrede bij mij beginnen.'

HET ZAKMES

Naam bekend bij de redactie

Het zakmes bleef altijd in de kast en hing met een touwtje aan de plank. Soms stootte ik m'n hoofd ertegen als ik me bukte om iets van de kastvloer te pakken. Een paar keer had ik bijna het mes gebruikt – bij het kamperen of om een stuk brood af te snijden. Maar ik durfde nooit.

Ik had altijd van zo'n mes gedroomd. Het was precies de goede maat, en het handvat was van hertegewei. Maar daar hing het dus, ongebruikt schommelde het daar als een pendulum heen en weer. Ik had het een paar keer vastgehouden en een voor een de stalen messen en hulpstukken uitgekapt. In ons Uruguayaans klimaat begon het al te roesten.

Ik had lang geleden al uitgemaakt dat ik dat mes nooit kon gebruiken. Ten eerste knaagde m'n geweten altijd aan me als ik het vasthad. Ten tweede, ik riskeerde het verlies van m'n beste vriend als ik dat mes gebruikte. Het was namelijk van hem. Ik had het van 'm gestolen.

Het was allemaal heel snel gegaan, even een warrig moment toen een groepje jongelui uit onze gemeente bij elkaar was. Ariel had eerst niet in de gaten dat hij z'n mes kwijt was. En nu was ik de gevangene van dat mes.

In de twee jaar die sindsdien waren verstreken, was dat mes nooit lang uit m'n gedachten geweest. Mijn schrijnende fout had mij doen besluiten om me nooit meer, onder wat voor omstandigheden dan ook, iets van een ander toe te eigenen. Maar dat mes bleef voor mij een twijfelgeval. In gedachte werd ik heen en weer geslingerd in een poging te beslissen wat ik ermee moest.

En nu had ik nog een reden om aan het mes te denken.

Ons priestersquorum bereidde een haardvuuravond voor met de lauwermeisjes van onze wijk. Die haardvuuravond zou op een zondagmiddag gehouden worden, en de priesters zouden een presentatie over een beginsel van het evangelie houden.

We hadden het beginsel bekering gekozen, en ieder van ons zou een van de stappen bij de bekering van zonde bespreken: beseffen dat je iets verkeerd gedaan hebt, spijt voelen, belijden, herstellen, en je voornemen het nooit meer te doen. Door een ongelukkig toeval kreeg ik het onderwerp herstellen toegewezen.

Natuurlijk moest ik direct aan het zakmes denken. Wat moest ik? Er waren maar zo weinig kansen om met andere leden van de kerk in Uruguay om te gaan, dat het uitgesloten was dat ik van de haardvuuravond zou wegblijven en het gezelschap van mijn vrienden zou missen. Maar hoe kon ik praten over herstel en bekering als mijn enorme schuldgevoel om het stelen van het mes als een stuk lood om m'n hals hing?

Uiteindelijk pakte ik het mes uit de kast. Ik deed wat ik kon om het er weer als nieuw uit te laten zien. Ik deed wat schoonmaakmiddel door een beetje rijwiellolie en schuurde elk onderdeel. Ik overlegde met een monteur waar ik werkte en probeerde het met oplosmiddelen te wassen. Maar de roest was te diep ingevreten. Het was onmogelijk om het mes er weer uit te laten zien als vroeger.

Op de zondag van de haardvuuravond was Ariel verbaasd toen ik hem vroeg me naar een van de klaslokalen in het kerkgebouw te volgen.

'Wat doe je geheimzinnig,' zei hij.
'Ik heb iets voor je,' zei ik. Ik pakte het mes uit m'n zak en legde het in z'n hand.
'Wat is dat nou?'
'Dat is het mes dat ik van je heb gestolen.'
'Jij? Van mij gestolen? Kom nou!'
'Jawel ... ik heb het van je gestolen.'
'Ik dacht dat ik het verloren was! Waar heb je het gevonden?'
Hij weigerde me te geloven. Ik legde precies uit hoe ik

het mes had gestolen. 'Wil je me vergeven, Ariel?' vroeg ik toen ik klaar was. 'Ik moet weten of je me kunt vergeven!'

Hij omhelsde me. En ik omhelsde hem. Samen huilden we. Toen zei hij: 'We zijn vrienden. Natuurlijk vergeef ik het je.' We baden en omhelsden elkaar nog een keer voor we het lokaal uitliepen. Niemand had enig idee van wat er gebeurd was.

Wat een geweldige presentatie hielden we die avond! En wat waren de versnaperingen heerlijk! Volgens mij had ik me nog nooit zo gelukkig gevoeld. □

Ik had vroeger altijd een erg negatief zelfbeeld. Ik klaagde altijd tegenover mijn vrienden hoe lelijk ik er die dag uitzag, hoe dik ik was, hoe slordig m'n haar zat, en ga zo maar door. Maar op een dag begon dat te veranderen.

Ik had een geweldige vriendin, Holly. Ze kon goed luisteren en ze was leuk gezelschap. Op een dag gaf ze me na school een brief, en op de envelop stond: 'Niet openmaken voor je thuiskomt!' Natuurlijk werd ik behoorlijk nieuwsgierig, en ik wilde de brief echt snel openmaken. Maar ik besloot te wachten tot ik thuis was zodat ik hem op m'n gemak kon lezen.

Ik vroeg me af wat er in de brief stond. Misschien had ze wel de verschrikkelijkste dingen geschreven. Ik kwam thuis en maakte de brief open. Er stond in dat ik een goed mens was en dat ik me altijd moest bedenken dat ik een bijzonder iemand was. Ze had een lijstje gemaakt van alle goede dingen die ze in me zag. Ik las de brief en vroeg me af waarom ik zelf niet meer oog voor die eigenschappen had gehad. Door dat lijstje in Holly's brief kreeg ik een beter gevoel over mezelf. Ze herinnerde me eraan dat ik een kind van God ben en dat Hij van me houdt.

Ik denk dat Satan ons graag wil laten geloven dat we niets waard zijn. Als we onszelf maar niks vinden, gaan we uiteindelijk dingen doen waar we later spijt van krijgen.

De Heer houdt van ons en dat zal Hij altijd blijven doen. Nu weet ik dat Hij niet alleen naar onze zwakheden kijkt. Hij ziet ook onze sterke punten. Dankzij de brief van Holly weet ik dat ik een bijzonder iemand ben en dat m'n hemelse Vader van me houdt. □

EEN POSITIEVE NOOT

Jana Bryner

HET BLIJFT IN DE FAMILIE

Laury Livsey

FOTOGRAFEN: LAURY LIVSEY, RICHARD ROMNEY;
OVERIGE FOTO'S MET TOESTEMMING VAN DE FAMILIE WONG AFGEDRUKT

Wong Yun Tai herinnert zich nog die warme septemberavond in 1984 waarop haar leven veranderde. De familie Wong woonde op de 21e verdieping van het Wu Yuet House, een woningbouwproject van de overheid in Tuen Mun, in de New Territories van Hong Kong. Die avond zat de 15-jarige Wong Yun Tai, met als Engelse roepnaam Belle, aan tafel toen er aan de deur werd geklopt. Er stonden twee vreemdelingen, gekleed in wit overhemd, stropdas, en met typische zwarte naam-bordjes voor de deur. Ze praatten met haar door het metalen hek dat ondanks de geopende deur dicht bleef.

Belle was nog aan het eten, dus ze vroeg de twee bezoekers over een uur terug te komen. 'Ik had belangstelling voor godsdienst, en ik wilde echt weten wat waar was. Ik was net als Joseph Smith. Ook ik wilde echt weten welke kerk Gods ware kerk was', weet Belle nog.

Toen die zendelingen terugkwamen, luisterde ze beleeft naar hun boodschap. Ze gaven haar een exemplaar van het Boek van

Mormon, spraken een gebed uit en vertrokken. Het was een kort bezoek geweest, maar met een krachtige uitwerking op Belle. 'Toen ik bad, kreeg ik een uniek, goed gevoel in m'n hart', zegt ze.

Een maand later liet Belle zich dopen. Toen begon het echte werk. Belle, het op één na oudste kind van Wong Hong Tsuen en Wong Leung Nan Ho, wilde haar ouders en broers en zussen dezelfde vreugde van het evangelie laten voelen die zo'n belangrijk deel van haar leven was geworden. Ze begon anderen over haar ervaring te vertellen.

Nu, meer dan tien jaar later, is ze nog steeds aan het vertellen. Sinds dat eenvoudige begin zijn zeven van de acht kinderen uit het gezin Wong lid van de kerk geworden, en vader en moeder ook. Belle is in Hong Kong op zending geweest, net als haar twee jongere zussen, Angela en May.

Het voorbeeld dat Belle haar gezin heeft gegeven heeft diepe indruk gemaakt op haar jongste zus, Wong Cho Ho – met als Engelse naam Rambo – en haar jongere broer, Wong

Na haar doop gaf Belle, links, het evangelie door aan de overige leden van het gezin. Linksboven: Belle (middenvoor) en zussen Agnes (links), Rambo en Mandy (rechts). Boven: Belle's broer Simon en zus Rambo.

Wah Kan (Simon), die nu beiden in de tienerleeftijd zijn.

‘Voor ik lid was, vond ik Belle altijd al een opvallend iemand’, zegt Simon, die in 1992 werd gedoopt. ‘Ze was niet lui. Elke zondag stond ze op en ging naar de kerk. Toen Belle op zending was, was ze een goed voorbeeld voor ons gezin en ze hielp ons ook.’

Ook Rambo, die haar unieke Engelse naam enkele jaren geleden aannam, schrijft haar eigen bekering voor een deel aan de invloed van haar zus toe. ‘Op een gegeven moment begon ik met Belle elke zondag mee te gaan naar de kerk, ook al was ik nog niet gedoopt’, zegt ze, ‘maar dan nam ik niet van het avondmaal.’

En hier krijgt het verhaal een opmerkelijke wending.

‘Veel leden in de wijk zagen me voor lid aan’, zo vertelt ze verder. ‘Ze vroegen me of ik wilde helpen bij het begeleiden van de onderzoekers van de zendelingen, ook al was ik zelf nog onderzoekster. Naarmate ik ouder werd kreeg ik wel zelf een getuigenis en kwam ik meer over de kerk te weten.’

Toen Rambo zich uiteindelijk in 1990 liet dopen, was Belle niet meer de enige die de andere zussen, Mandy, May, Angela en Agnes en broer Simon over de beginselen van het evangelie vertelde. Ook bleef ze ‘officieel’ andere onderzoekers in de kerk op zondag begelei-

den. ‘Als kind vond ik het leuk om te dollen en plezier te maken. Toen ik wat ouder werd, kreeg ik zelf een getuigenis – een echt getuigenis, en ik wilde anderen daarover vertellen’, zegt Rambo.

Een van de eersten aan wie Rambo over het evangelie wilde vertellen, was haar zus Agnes. Ze nodigde Agnes uit naar de kerk te komen. ‘Toen ik voor het eerst naar de kerk ging,’ zegt Agnes, die twee jaar ouder is dan Rambo, ‘verveelde ik me eigenlijk wel. Ik vond het leuk om met de zendelingen te praten, maar de kerk hoefde niet zo voor mij. Maar Rambo bleef het evangelie onder mijn aandacht brengen. Uiteindelijk besloot ik me toch te verdiepen in de kerk, want Belle was zo serieus en offerde zoveel voor de kerk, en ik kon zien wat de kerk voor Rambo was gaan betekenen.’

Rambo had ook evangeliegesprekken met Simon en hielp hem tot de doop te komen.

Twee zendelingen praatten dus met Belle. Belle liet zich dopen en begon Rambo te begeleiden. Rambo werd gedoopt en ging Agnes en Simon over het evangelie vertellen. Agnes en Simon werden lid van de kerk, gevolgd door Mandy, het oudste kind in het gezin Wong, en toen May, Angela en hun ouders.

Simon denkt graag terug aan de tijd dat hij het evangelie serieus begon te

onderzoeken. Hij weet nog hoe hij voor het eerst ging bidden. ‘Ik wist niet hoe ik moest bidden of wat ik moest zeggen’, zo weet hij nog. ‘Maar het voelde altijd goed om te bidden.’

Voordat Simon lid werd van de kerk was de zondag een dag voor rust en ontspanning. Meestal sliep hij uit; als hij op was, ging hij met z’n vrienden voetballen. Tegenwoordig vragen z’n vrienden hem niet eens meer of hij op de sabbat komt sporten. ‘Ik heb ze al gezegd dat ik dat niet meer doe, en ze begrijpen waarom en wat ik in plaats daarvan doe’, zegt hij. Op zondag gaat Simon naar de kerk en leest hij in de Schriften. ‘Ik vind het heerlijk om het Boek van Mormon te bestuderen – vooral over Lehi en het geloof dat hij had. Mijn eigen geloof is niet zo sterk, dus doet het me goed om te lezen over iemand die zo sterk was.’

Belle praat graag over de positieve invloed van het evangelie op het gezin, maar ontkent dat het allemaal dankzij haar zou zijn. In plaats daarvan zegt ze: ‘Ik weet niet hoeveel ik de rest van het gezin geholpen heb, maar ik weet wel dat onze hemelse Vader het hele gezin heel veel geholpen heeft.’

Het gezin vindt dat Belle haar eigen rol onderschat. Elke avond aan de eettafel kijken ze elkaar aan en zien ze de levende vruchten van het evangelie die Belle onder hen verspreid heeft. □

Rechtsboven: Broeder en zuster Wong. Dochter Agnes, rechts, zegt: 'Uiteindelijk besloot ik meer van de kerk te weten te komen, want Belle was zo serieus en offerde zoveel voor de kerk. Onder: Broeder en zuster Wong en zeven van de acht kinderen zijn gedoopt, dankzij het voorbeeld van Belle.

ILLUSTRATOR: DILREEN MARSH

EEN BOEK VOOR EVELINE

Teresa Wolf

De enige zuster van mijn man, Eveline, was geen lid van de kerk en had ons over ernstige gezinsproblemen geschreven. We maakten ons zorgen om haar depressiviteit en over onze onmacht haar te helpen.

Ik begon voor haar te bidden, en Peter en ik gingen naar de tempel in de hoop daar inspiratie te ontvangen. In mijn hart vroeg ik: Hoe kan ik mijn schoonzus helpen? Het antwoord kwam van de Geest: Schrijf Eveline over het Boek van Mormon, geef je getuigenis, en stuur de zendingen bij haar langs.

Peter twijfelde nog over het sturen van de zendingen, maar ik wist dat de Heer dat van mij verlangde. De volgende ochtend schreef ik een brief en deed die op de post.

Er gingen een paar dagen voorbij zonder iets van Eveline te horen. Ik begon me zorgen te maken en zenuwachtig te worden. Ze is boos geworden, hield ik mezelf voor; ze walgde van de brief. Ik werd zo bang voor haar reactie dat ik Peter vroeg haar te bellen. Door de telefoon deed ze haar verhaal.

De dag dat ze mijn brief had gekregen was een erg slechte dag voor Eveline geweest. De problemen die op haar drukten, leken gewoon te veel, en een tv-programma over depressie en zelfmoord deed daarbij ook niet veel goed. Uiteindelijk was het haar zoon die die sfeer doorbrak toen hij uit school kwam om te eten. Hij bracht de post mee naar binnen, met daarbij mijn brief.

Onder het lezen raakte de Geest Eveline's hart. Tranen

rolden over haar wangen. Ze had gebeden om hulp van iemand of iets in deze moeilijke tijden, maar ze had geen idee of haar gebeden verhoord werden. Nu wist ze door deze brief dat haar hemelse Vader echt om haar gaf. Ze was dolgelukkig.

Ze vertelde me dat de vrede die ze door de Geest had gevoeld zo overweldigend was dat ze niet wist hoe ze op mijn brief moest reageren. Toen spoorde ik haar aan elke dag het Boek van Mormon te lezen, en dat deed ze. Een week later belde ik de kerkleiders in de stad waar ze woonde en vroeg hen de zendingen bij haar langs te sturen.

Door haar studie van het Boek van Mormon, en met de hulp van een geweldig zendingelichtpaar, merkte Eveline dat haar leven begon te veranderen. Ze dronk als 't ware de zendingenlessen, ging het woord van wijsheid naleven en zag haar huwelijk beter worden. Ze begon vrede met zichzelf te krijgen.

Die vreugde liet ook de overige leden van haar gezin niet onberoerd. Uiteraard waren Eveline's dagelijkse problemen niet anders geworden. Maar haar perspectief was veranderd. Met Christus in het centrum van haar leven was ze een andere vrouw geworden.

Peter had nooit gedacht zijn enige zus eens te kunnen dopen en bevestigen. Het heeft ons veel blijdschap geschonken dat wij een geschenk van onschatbare waarde konden geven aan iemand van wie we zoveel houden. Het Boek van Mormon was het antwoord. □

SCHILD TEGEN HET KWAAD

Clyde J. Williams

In iedere bedeling heeft God profeten geroepen en hun bevolen zijn kinderen te waarschuwen voor de invloed van het kwaad onder hen. In deze laatste dagen is het een zegen dat we niet alleen levende profeten hebben, maar ook oude Schriftuur die erop gericht is ons te leren hoe we het kwaad moeten overwinnen. President Ezra Taft Benson heeft gezegd: 'Het Boek van Mormon ontmaskert de vijanden van Christus [...] Het versterkt de nederige volgelingen van Christus tegen de kwade plannen, strategieën en leerstellingen van de duivel in deze tijd.'¹

Sinds Satan uit de tegenwoordigheid van onze hemelse Vader in het voorsterfelijk bestaan werd verbannen, is hij de vijand van onze Vader, die de bewerker van alle gerechtigheid is. Satan is de 'vader van alle leugen' (2 Nephi 2:18, Ether 8:25) en de 'bewerker' of 'meester' van alle zonde (Helaman 6:30, Mosiah 4:14). Zijn doel is de kinderen

Net als Laman en Lemuël die tegen hun broer Nephi, de profeet in opstand kwamen, twijfelen tegenwoordig velen aan de juistheid van de beslissingen en aanwijzingen van de gezalfde dienstknechten van de Heer.

van onze Vader in zijn eigen ellende te laten delen. In het Boek van Mormon lezen wij hoe Satan macht over de mensheid verwerft en ook, hoe wij zijn aanvallen kunnen afweeren. Hier volgen enkele tactieken van Satan en inzichten die het Boek van Mormon ons biedt om ons daartegen te verdedigen.

SATANS TACTIEKEN

OP WERELDSE WIJSHEID VERTROUWEN

Satan heeft vele 'duidelijke en waardevolle' waarheden uit vroeger tijd weggenomen waardoor mensen nu geestelijk kunnen struikelen (1 Nephi 13:29). Het Boek van Mormon en andere hedendaagse Schriften herstellen deze waarheden. Maar 'dit listige plan van de boze' is er onder andere om mensen ervan te overtuigen dat zij geen gehoor hoeven te geven aan de openbaringen van God, noch de raad van zijn profeten (2 Nephi 9:28).

Op deze wijze wist Sherem, de antichrist, in de dagen van Jakob vele Nephieten te misleiden (zie Jakob 7:1, 23). Zo trachten sommige personen nu de leden van de kerk met hun gladdere tong en geleerdheid te misleiden door de beslis-

singen en instructies van de gezalfde dienstknechten van de Heer in twijfel te trekken. Zulke mensen pleiten misschien voor wijzigingen in de kerkelijke leerstellingen of ruimere zedelijke normen. Jammer genoeg worden sommige leden door deze mensen tot inactiviteit of zelfs afvalligheid gebracht, doordat ze de Schriften niet onderzoeken en begrijpen in het verhelderende licht van de Geest.

Satan en zijn volgelingen wenden hun misleidende invloed ook aan om het beeld dat mensen van het kwaad hebben, te veranderen. Jesaja heeft geschreven: 'Wee degenen, die het kwade goed en het goede kwaad noemen' (2 Nephi 15:20). Het Boek van Mormon staat vol met voorbeelden van deze normverschuiving – van Laman, Lemuël en koning Noach tot de rovers van Gadianton. Onze maatschappij is niet anders. Er vinden grote normverschuivingen plaats in onze muziek, films, huwelijken, kledingmaatstaven en andere facetten van ons leven. Het heilzame, fatsoenlijke of opbouwende wordt vaak belachelijk gemaakt en verlaagd, en het afbrekende of verlagende wordt hoog gewaardeerd.

WOEDE EN TWIST

De invloed van het kwaad histt mensen ook op 'tot toorn tegen het goede' (2 Nephi 28:20). De goddelozere Lamaniëten werden bijvoorbeeld zo boos op hun broeders en zusters die zich tot het evangelie van Christus hadden bekeerd, dat zij trachtten hen te doden (zie Alma 24:1–2, 19–22, 30; 25:1).

De wereld die nu in goddeloosheid toeneemt, beschouw niet alleen kwaad als goed, maar koestert ook woede en afkeer tegen rechtvaardige mensen en beginselen. Ouderling William Grant Bangerter van de zeventig, nu emeritus algemeen autoriteit, heeft vastgesteld: 'Als men deze slechte dingen (overspel, gebruik van pornografie) doet, suggereert men dat dit niet zo erg meer is. Daar zovelen in de wereld zulk gedrag accepteren, wordt er de spot met ons gedreven als wij ons daartegen verzetten of zeggen dat wij het verkeerd vinden. We worden preuts, Victoriaans, puriteins en zelf ingenomen genoemd, alsof wij de zondaren zijn geworden.'²

Twist is een vorm van boosheid die bijzonder gevaarlijk

kan zijn. De Heiland heeft gewaarschuwd: '(...) Hij, die de geest van twisten heeft, is niet van Mij, maar is van de duivel, die de vader van twisten is' (3 Nephi 11:29). De geest van twisten leidt tot familievetes en burenruzies. Het is ook de wind die de vlammen van oorlogen en conflicten tussen naties aanwakkerd.

GELUK ZOEKEN IN ZONDE

In de wereld van vandaag zeggen kwade invloeden dat vreugde in ongerechtigheid te vinden is. Samuël de Lama-niet waarschuwd de Nephieten voor het lot dat hun wachtte, als zij geluk in zonde zouden blijven zoeken:

'Doch ziet, de dagen van uw proeftijd zijn voorbij; gij hebt de dag uwer zaligheid uitgesteld, totdat het voor immer te laat is, en uw ondergang is verzekerd; ja, want gij hebt gedurende al de dagen uws levens gezocht naar hetgeen gij niet kondet verkrijgen; en gij hebt naar geluk gezocht door ongerechtigheid te bedrijven, wat in strijd is met de aard van die gerechtigheid, die in ons Groot en Eeuwig Hoofd is' (Helaman 13:38).

Rondom ons schilderen reclames, films en boeken het kwaad af als de bron van ons geluk. Men presenteert alcohol, drugs en ontrouw alsof die direct genoeg en voldoening verschaffen. Zelden krijgen wij de pijn, het verdriet en het lijden veroorzaakt door zonde voorgescheteld.

NEGEREN VAN HET KWAAD

Naast verkeerde denkbeelden over geluk verspreidt Satan het gerucht dat er geen duivel bestaat (zie 2 Nephi 28:22). Er is overvloedig bewijs van deze ontkenning en van de misplaatste gerustheid die zij in het hart achterlaat. Sommige mensen beweren in het evangelie te geloven, maar leven alsof Satan niet echt is.

Anderen zeggen dat het idee 'duivel' slechts een verzinsel is van mensen die anderen door middel van angst onder controle willen houden. Die gedachte aanvaarden is alsof men in een boksring stapt en zichzelf ervan overtuigt dat er geen tegenstander is, terwijl men voortdurend door de tegenpartij wordt geslagen.

ARNOLD FIBERG: ABINADI VOOR KONING NOACH

Een goddeloze wereld beschouwt niet alleen kwaad als goed, maar koestert ook woede en afkeer tegen de rechtvaardigen. Abinadi, een profeet uit het Boek van Mormon, tartte de invloeden van het kwaad in zijn tijd en werd wegens zijn getuigenis ter dood veroordeeld.

GEESTELIJKE ONVERSCHILLIGHEID

Satan wil onze communicatie met God blokkeren. Hij doet alles wat hij kan om ervoor te zorgen dat wij onze gebeden vergeten of overslaan. Sommigen stelt hij gerust door middel van zelfgenoegzaamheid. Anderen overreedt hij om niet te bidden, omdat zij ernstige overtredingen hebben begaan (zie 2 Nephi 32:8).

Onverschilligheid, oftewel het 'alles is wel'-syndroom (2 Nephi 28:21) is ook een valstrik die wij moeten vermijden. 'Het grote gevaar van deze eeuw,' heeft ouderling David O. McKay gezegd, 'is geestelijke onverschilligheid.'³ Het niet actief streven naar gerechtigheid kan ons net zo goed onze verhoging kosten als het kiezen van zonde.

GOEDPRATEN

Nephi waarschuwt ons tegen de stelling dat God het 'bedrijven van een weinig zonde zal rechtvaardigen' (2 Nephi 28:8). Men rationaliseert dikwijls om dingen te verontschuldigen die sommigen als minder ernstige zonden beschouwen. Vaak horen we mensen zeggen: 'Deze muziek is niet slecht vergeleken bij het echt zware spul'; 'De prijs was toch al te hoog, dus hebben we de kassier niet verteld dat hij te weinig had berekend'; of 'Tegenwoordig hebben alle films zulke scènes!'

Nephi heeft geschreven dat de duivel velen '(...) met een vlassen koord om de hals [zou leiden], totdat hij hen voor eeuwig met zijn sterke touwen bindt' (2 Nephi 26:22). Een vlassen koord wordt gemaakt van fijne, lichtgekleurde vezels, uit vlas vervaardigd. De afzonderlijke draden zijn zacht, dun en gemakkelijk te breken, maar als koord voelt het zacht aan, doch is sterk en taai. Als wij onze betrokkenheid bij 'kleine zonden' steeds rationaliseren, worden wij op subtiele, zachtvaardige wijze door Satan weggeleid totdat we uiteindelijk met zijn 'sterke touwen' gebonden zijn.

IJDELE EN WERELDSE DINGEN

Trots, macht en rijkdom kunnen ook velen wegledigen van de gerechtigheid. In de tijd van Alma de Jonge werden de mensen in de kerk trots vanwege rijkdommen en andere ijdele dingen. Dit leidde ertoe dat zij anderen belachelijk maakten en hen die niet hetzelfde als zij geloofden, vervolgden.

Jammer genoeg is voor vele mensen in onze huidige samenleving aanzien van groot belang. Hoogmoed en materialisme maken dat men geestelijke doelen opoffert voor positie, bezit en macht. De Russische schrijver Aleksandr Solzjenitsyn, die vele jaren in ballingschap leefde, heeft gewaarschuwd dat, terwijl zijn volk door het communisme onderdrukt werd, de volken in het westen door materialisme onderdrukt werden; daarom zei hij: 'Ik kan uw samenleving niet aanbevelen als ideaal voor de transformatie van de onze.'⁴

Satan zal ons misschien niet zover krijgen dat wij overspel plegen, moorden of een bank beroven, maar dat hoeft hij ook niet. Hij hoeft ons alleen maar af te leiden van hetgeen waar het om draait.

SATANS INVLOED OVERWINNEN

Hoe kunnen we dan toch de tegenstander weerstaan en zijn verleidingen afweren? Wij moeten de volgende beginnelen begrip en toepassen:

- Uiteindelijk zal de duivel de zijnen niet steunen (zie Alma 30:60). Satan belooft ons grote beloningen, maar hij zal ons uiteindelijk tot verdriet, ellende en vernietiging leiden. Hoewel Satan de bewerker van goddeloosheid is, zal hij

Wij moeten eraan denken dat wij vrij zijn om onze eigen levensroute te bepalen, zoals Moroni, een Nephitisch aanvoerder. Een man, 'machtig' in geloof, die de banier der vrijheid hees en zijn volk verenigde om hun godsdienstvrijheid te beschermen.

met gelach en genoeg reageren als wij zondigen en lijden (zie 3 Nephi 9:2; Mozes 7:26).

- Als wij tot een toestand van vleeselijke veiligheid ingewijd zijn, moeten wij onze geestelijke slaapzucht van ons afschudden. Lehi smeekte Laman en Lemuel:

'O, dat gij toch wildet ontwaken; ontwaken uit een diepe slaap, ja, uit de slaap der hel (...)

'Ontwaakt, mijn zoons, omgordt u met de wapenrusting der gerechtigheid (...)' (2 Nephi 1:13, 23).

President Marion G. Romney heeft gezegd: 'Gedurende de laatste jaren van Satans macht maakt hij als een razende gebruik van ieder denkbaar middel om ons te bedriegen en om te kopen.

'Er is geen enkele periode sinds het ontstaan der wereld geweest waarin gehoorzaamheid aan de vermaning van Paulus: "Doet de wapenrusting Gods aan, om te kunnen standhouden tegen de verleidingen des duivels; (...)," dringender is geweest dan nu.'⁵

De wapenrusting van gerechtigheid aantrekken vereist meer dan lippendienst in geestelijke zaken; wij moeten bereid zijn die zaken de eerste plaats in ons leven toe te kennen.

- Op verschillende plaatsen in het Boek van Mormon wordt ons aangeraden altijd te waken en te bidden om de verleidingen van Satan te weerstaan (zie Alma 13:28; 15:17; 34:39; 3 Nephi 18:18). Het begrip 'waken' kan men vergelijken met op wacht staan op een militaire basis en voortdurend op zijn hoede zijn voor aanvallen van de vijand. Ouderling Harold B. Lee heeft gezegd: 'Op de landkaarten van de tegenstander staan onze zwakke punten nauwkeurig aangegeven. Deze punten zijn de machten van het kwaad bekend en op het ogenblik dat wij onze verdediging van één van die punten laten afzakken, wordt dat de D-Day van hun invasie en loopt onze ziel gevaar.'⁶

Wij zijn niet in staat Satan alleen te overwinnen. Omdat hij zich het voorsterfelijk bestaan kan herinneren, weet hij misschien dingen van ons die wij zelf nog niet begrijpen. Daarom moeten wij bij het overwinnen van zijn invloed voortdurend om de steun en hulp van onze Vader in de

hemel bidden. President Brigham Young heeft gezegd: 'De mannen en vrouwen die een plaats in het celestiale koninkrijk wensen te bemachtigen, zullen merken dat zij iedere dag met de vijand van de gerechtigheid slag moeten leveren.'⁷

• Om de invloed van het kwaad met succes te overwinnen, moeten wij begrijpen hoe belangrijk het is dat wij ons aan de ijzeren roede van Gods woord vasthouden. In antwoord op de vraag van Laman en Lemuël over de betekenis van de ijzeren roede die Lehi in zijn visioen had gezien, zei Nephi tegen zijn broers dat '(...) deze het woord Gods was; en allen die het woord Gods gehoor wilden schenken en zich daaraan vasthouden, zouden nimmer verloren gaan; evenmin zouden de verzoeken en vurige pijlen van de duivel hen kunnen verblinden (...)' (1 Nephi 15:24).

Zich aan het woord van God vasthouden betekent dat wij de beginselen die in de Schriften staan begrijpen en ze in ons dagelijks leven toepassen.

• Bij onze pogingen om de invloed van de tegenstander te weerstaan moeten wij eraan denken dat wij vrij zijn om onze eigen levensweg te bepalen. Samuël de Lamaniet heeft ons geleerd: 'En gedenkt, gedenkt nu, mijn broeders, dat een ieder (...), die ongerechtigheid bedrijft, het tegen zichzelf bedrijft; want ziet, gij zijt vrij; het is u vergund om voor uzelf te handelen; want ziet, God heeft u kennis gegeven en u vrijgemaakt' (Helaman 14:30).

De ideeën 'het kwam door de duivel' of 'ik kon het niet helpen' zijn gewoon misvattingen en excuses voor onze eigen slechte keuzen. 'De duivel heeft alleen macht over ons wanneer wij hem zijn gang laten gaan,' heeft de profeet Joseph Smith gezegd. 'Zodra wij rebelleren tegen iets, dat van God komt, neemt de duivel zijn macht waar.'⁸

Een verandering van hart en de wil om rechtvaardig te leven kan Satan nu binden. In het Boek van Mormon staat het verslag van mensen die een grote verandering in hun hart hadden ontvangen en konden zeggen: '(...) wij [hebben] geen lust meer [...] om het kwade te doen, maar wel om voortdurend het goede te doen' (Mosiah 5:2; zie ook Alma 19:33).

Het Boek van Mormon verschaft ons een klassiek voor-

beeld van iemand die Satan in zijn leven grotendeels gebonden heeft. Kijk eens naar de eigenschappen van Moroni zoals die in Alma 48:11-13 staan opgetekend:

'En Moroni was [1] een sterk en machtig man; hij was [2] een man van volmaakt verstand; ja, [3] een man, die geen vermaak schiep in het vergieten van bloed; [4] een man, wiens ziel zich verheugde in de vrijheid en onafhankelijkheid van zijn land en het vrij-zijn zijner broeders van gevangenschap en slavernij;

'Ja, [5] een man, wiens hart was vervuld van dankbaarheid jegens zijn God voor de vele voorrechten en zegeningen, die Hij aan Zijn volk had geschonken; [6] een man, die ijverig arbeide voor het welzijn en de veiligheid van zijn volk.

'Ja, en hij was [7] een man, die standvastig was in het geloof van Christus.'

Mormon was zo van Moroni onder de indruk dat hij zei: 'Ja, voorwaar, voorwaar, zeg ik u: Indien alle mensen waren geweest, nu waren, of altijd zouden zijn als Moroni, ziet, dan zouden zelfs de krachten der hel voor eeuwig zijn verbroken; ja, de duivel zou nimmer het hart der mensenkinderen in zijn macht hebben' (Alma 48:17).

Als wij de bovengenoemde eigenschappen verwerven en ontwikkelen, kunnen die ons helpen onszelf tegen de invloed van het kwaad te verdedigen. Kennelijk begreep Moroni wat hij en zijn volk moesten doen om de tegenstander in hun leven te overwinnen, en leidde hen door zijn voorbeeld. Het Boek van Mormon leert ons dat wij het kwaad op dezelfde wijze kunnen bestrijden. □

NOTEN

1 *The Teachings of Ezra Taft Benson* (1988), blz. 56.

2 *Ensign*, mei 1984, blz. 27.

3 *Conference Report*, oktober 1907, blz. 62.

4 Aleksandr Solzjenitsyn: *A World Split Apart* (1978), blz. 33; uit een openingsrede aan Harvard University, 8 juni 1978.

5 Geciteerd in 'Historic Conferences Come to End,' *Church News*, 5 juli 1975, blz. 10.

6 'Powers of the Gospel,' *Improvement Era*, november 1949, blz. 737.

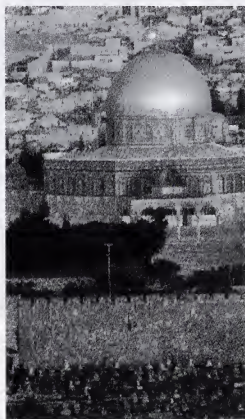
7 'Remarks,' *Deseret News Weekly*, 28 december 1864, blz. 98.

8 *Leringen van de Profeet Joseph Smith*, uitgekozen door Joseph Fielding Smith (1976), blz. 191.

PROFEET BEZOEKT ISRAËL

KERKNIEUWS

DE KERK VAN JESUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN OKTOBER 1996

Jeruzalem, het tempel terrein.

Zuidelijk van het tempel terrein.

Onmiddellijk na hun reis door Europa zijn president Hinckley en zijn vrouw, Marjorie, doorgereisd naar Israël. Ze hebben een week doorgebracht in het land van de Heiland. Tijdens het verblijf bezocht de kerkleider Caesarea, de plaats waar Paulus zich tegenover Festus en koning Agrippa heeft verdedigd; Dan, de stad die vanouds de noordgrens van Israël vormde; het oude gebied Megiddo; het gebied rond Nazaret, waar Jezus is opgegroeid; het Meer van Galilea, en Kapernaüm, plaatsen waar veel wonderen verricht zijn; het gebied rond de berg waar de bergrede is uitgesproken; de Jordaan, waar de Heiland is gedoopt; Jericho, de stad waarvan de muren omvielen bij het geroep van Jozua's leger; Masada, een oud Joods fort; de Dode Zee; en Qumran, waar de Dode Zeerollen zijn ontdekt.

In de omgeving van Jeruzalem bezochten president en zuster Hinckley de plekken waar volgens de traditie de Heiland geboren is, in het nabijgelegen Betlehem; het herdersveld buiten Betlehem, de oude binnenstad van Jeruzalem; de bovenzaal; de hof van Getsemane; Golgota en het tuingraf.

President Hinckley heeft bovendien op 21 juni een toespraak gehouden tijdens een haardvuuravond in het Jerusalem Center for Near Eastern Studies [van de BYU]. 'Jeruzalem viert haar drieduizendjarig bestaan', merkte hij op. 'Dit is een bijzonder belangwekkende plaats. Het is een unieke plaats. Ik denk dat Jeruzalem een rijkere geschiedenis heeft dan enige andere plaats op aarde. (...)

Toen we vandaag in Getsemane waren, zijn we de straat overgestoken naar de hof, waar we in de schaduw zijn gaan zitten en de Schriften hebben gelezen. Ik denk aan de smeekbede van Jezus aan zijn Vader, toen Hij in zijn lijden druppels bloed zweette. (...) De Heiland vroeg of er een andere manier mogelijk was, en president Hinckley vervolgde: 'Ik denk dat Hij gebukt ging onder meer dan alleen de zekerheid van de kruisiging (...) zoals de positie die Hij innam in het eeuwige plan van God aangaande de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens. Het was de hele kwestie en het doel van de schepping van de aarde, van het bevolken van de aarde, van het goddelijk plan. (...)

'Zijn grote boodschap was een tweevoudige boodschap van liefde en vrede in een sfeer van haat en strijd. (...) Wij kunnen niets doen dat belangrijker is dan luisteren naar wat Hij heeft gezegd, en dat naleven. Als wij zijn discipelen zijn, kan er geen conflict in ons hart zijn, kan er geen jaloezie zijn, kan er geen gemeenheid zijn, kunnen al die dingen er niet zijn. Wij moeten ons een beetje hoger oprichten en wandelen in de richting die Hij ons heeft gegeven.'

Utrecht: een rijke geschiedenis

Utrecht

Utrecht is in Nederland altijd een heel belangrijke stad voor het christendom geweest. Hier werd de eerste christelijke kerk in de Noordelijke Nederlanden gebouwd, waarschijnlijk al in de 7de eeuw. Wat later in de middeleeuwen, in de 11de eeuw, wijdde men de stad aan God door het bouwen van vijf kerken in de vorm van een kruis. In die kerken werden afwisselend diensten gehouden, zodat Gods lof nooit verstomde. Van dit kerkenkruis zijn nog drie gebouwen in het oude centrum van Utrecht bewaard gebleven: de Domkerk, de Pieterskerk en de Janskerk.

De eerste bekeerlingen

De geschiedenis van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in Utrecht begint in 1879. Op 7 juni van dat jaar werden de eerste bekeerlingen gedoopt: Adriana van Dam, Suzanna van Dam, Jacoba van Dam-van Duren en Marinus J.F. van Duren. President Sybren van Dijk bezocht deze leden in juli 1880 tijdens zijn tweede zending en vond hen 'hartelijk en gelovig'. Het zou echter nog ruim twintig jaar duren voordat er officieel zendingswerk in Utrecht werd gedaan.

De Zonstraat

Het eerste kerkgebouw van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in Utrecht was een simpel huis in de Zonstraat. Een broeder die in die tijd werd gedoopt, ver telde later dat hij zo zijn bedenkingen had om de kerk te onderzoeken en voor de deur van het huis in de Zonstraat telde hij op de knopen van zijn colbertjasje af of hij wel naar binnen zou gaan: ja, nee, ja, ... Het werd ja. Bij zijn eerste bezoek aan de kerk trof hij het meisje dat later zijn vrouw zou worden en zijn bedenkingen waren al snel verdwenen.

De Wittevrouwensingel

Kort voor de Tweede Wereldoorlog was het huis te klein geworden en werd er een pand aan de Wittevrouwensingel gehuurd. Het was niet ver van de Zwem- en badinrichting 'Ozebi', die werd afgehuurd voor doopdiensten. Er waren toen ongeveer zestig leden. Zuster Marie Timmer-Roerhorst, die enkele jaren geleden overleden is, vertelde later weleens over haar eerste indrukken en ervaringen in dat gebouw. Het balkon in de kapel stond op instorten. De trapleuning hing los en op

diverse plaatsen kwam het behang van de muren. Er lagen cocoslopers op de grond en op de zolder lagen planken met grote kieren. Als ZHV-presidente moest ze weleens om de grote kachel aan te steken met een breekijzer de slakken eruit slaan en soms ook nog hout hakken. Op winterse zondagen had de Aäronische priesterschap de taak om de kachel aan te steken. Bibberend van de kou kwamen ze uren tevoren naar de Wittevrouwensingel, want het duurde wel even voordat het gebouw warm was. Soms zaten de leden op zondag in de rook als de kachel niet wilde trekken. Het was wel heel anders dan zuster Timmer gewend was, maar toch waren het voor haar allemaal uiterlijkheden die niets afdeden aan de boodschap die er te horen was. Het gebouw aan de Wittevrouwensingel werd ook gebruikt voor de zaterdagbijeenkomsten van de districtsconferenties. Het balkon werd dan speciaal met zware balken gestut, zodat ook daar mensen konden zitten. Gelukkig was er onder de Utrechtse kerkleden ook een timmerman.

Historie 1964-1965

Er mocht dan wel eens wat mis zijn met het kerkgebouw, maar de leden waren er niet minder gemotiveerd om. In historische rapporten die in de afdeling kerkgeschiedenis in Salt Lake City worden bewaard, is bijvoorbeeld van de jaren 1964 en 1965 het volgende te vinden:

23 februari 1964: districtsconferentie in gebouw Trianon te Utrecht.

27 februari 1964: genealogische avond thuis bij zuster M. Timmer, onder leiding van zuster A.W. Brouwer.

27 juli 1964: toertocht op de fiets voor alle leden naar de pyramide van Austerlitz.

10 oktober 1964: ZHV-bazar te Utrecht

10 december 1964: oprichting van de padvindergroep 'Jacob Hamblin' onder leiding van F. Blok.

1 februari 1965: oriëntatievergadering in verband met de bouw van een nieuw kerkgebouw te Utrecht.

6 maart 1965: veel broeders geven gehoor aan de oproep om te helpen bij de bouw van het kerkgebouw in Apeldoorn.

11 maart 1965: ouderling Mark E. Petersen spreekt in de Stadsschouwburg te Utrecht.

Een nieuw gebouw

Ondertussen spaarde men al vanaf 1936 stuuvertje voor stuuvertje voor een nieuw gebouw. In 1967 was het

zover. Er was eerst grond aangekocht in de wijk Tuindorp, maar de gemeente wilde die grond gebruiken en bood daarom een iets groter stuk grond aan in de wijk Zuilen. Voor het bouwen was nog ruim honderdtwintigduizend gulden tekort. Op een avond werd een vergadering belegd met alle leden. Binnen een uur was er zestigduizend gulden in geld en zestigduizend gulden in arbeid bij elkaar en kon het bouwen beginnen. Zuster Timmer, in die tijd ZHV-presidente van het district, was niet bij de vergadering geweest waarop het tekort en de taakverdeling rond de nieuwbouw moest worden besproken. Zij had haar afwezigheid schriftelijk gemeld aan de gemeentepresident, broeder Jan de Bruyn, en op het briefje stond verder: 'Ik steun alle beslissingen die u zult nemen.' De arbeid die op de vergadering was

toegezegd, moest natuurlijk ook uitgevoerd worden. Broeders timmerden, deden het grondwerk, maakten de staalconstructie en stortten beton. Kinderen sjoewden stenen. Op zaterdag zorgde de ZHV onder leiding van zuster Van de Hazel voor het eten van de bouwers.

Van gemeente tot wijk

De gemeente — en vanaf 1979 de wijk — Utrecht heeft heel wat schommelingen in ledentallen meegemaakt. Na de Tweede Wereldoorlog, toen de leden van de kerk door de kerkelijke hulpprogramma's van extra voedsel werden voorzien, stond het ledental tijdelijk op vierhonderd. Tot in de jaren vijftig emigreerden veel leden naar Utah. Enkele jaren geleden werd elke zondag voor de avondmaalsdienst de recreatiezaal bij de kapel getrokken

door de schuifwand te verwijderen. Verhuizingen, bekeerlingen en geheractiveerde leden zorgden elke zondag voor een grote opkomst. In het laatste jaar zorgden verhuizingen, emigratie en inactiviteit juist voor een daling van het kerkbezoek. Vanzelfsprekend wordt er aan gewerkt om hier weer verandering in te krijgen.

Utrecht heeft ook altijd veel meniskracht bijgedragen voor functies in het district en later in de ring. Soms werd er op zoveel leden een beroep gedaan dat de bisschop in de problemen kwam met het opvullen van de functies in de eigen wijk. En dat probleem bestaat nog steeds...

Wijkactiviteiten

Utrecht heeft in de loop der jaren een aardige traditie van gezinsactiviteiten opgebouwd. De jaren van de kerstontbijten werden gevolgd

Verskillende generaties leden die door zuster Dongen (midden) onderricht zijn in het jeugdwerk.

door jaren van oudejaarsnachtvieringen. Er waren picknicks en talentavonden. In de afgelopen zomers hebben de wijkleden een zeildag georganiseerd als gezinsactiviteit. Op het jaarlijkse volleybaltoernooi laat vooral het damesteam van de wijk zich gelden: in 1996 werd voor de derde keer de wisselbeker veroverd.

De tweede generatie

Een belangrijk deel van de wijk bestaat uit tweede en derde generatiekerkleden: kinderen, die door jeugdwerkleraresen uit de eerste generatie kerkleden werden onderwezen, een gezin hebben gesticht en nu ook hun kinderen opvoeden in het Evangelie.

Daarin worden ze soms bijgestaan door hun eigen jeugdwerkleraresen van vroeger! Enkele van de die leraressen en de Utrecht-

se jeugdwerkkindeken van vroeger en van nu zijn op deze foto te zien.

Centrum voor familiegeschiedenis

In het kerkgebouw van de wijk Utrecht is een centrum voor familiegeschiedenis gevestigd, waar genealogisch onderzoek kan worden verricht. De opening is door bijna honderd niet-leden bijgewoond, en sindsdien komen er ook bijzonder veel niet-mormonen het centrum bezoeken. Het gebeurt dan ook regelmatig dat de medewerkers, die onder leiding van broeder Arie Storm staan, in staat zijn een exemplaar van het Boek van Mormon of andere lectuur uit te reiken. Sinds enige tijd heeft het centrum ook de beschikking over een computersysteem met Family-Search en met zowel PAF als ook volledig Nederlandstalige programmatuur voor het aanmaken en na-

kijken van tempelinzendingen op diskette. Bezoek is op afspraak. Daarvoor kan men kan 's maandags van 12.30-17.30 uur bellen. Bovendien zal het centrum op de vrijdagavond openstaan ten behoeve van de vele leden die daar dan voor activiteiten en vergaderingen komen. Hiermee hoopt men veel meer mensen van dienst te zijn.

Een wijk in beweging

Utrecht mag dan om diverse redenen nogal wat leden kwijtgeraakt zijn in de afgelopen jaren, maar daar laten de bisschop en de wijkleden zich niet door tegenhouden. Utrecht is in beweging, en bruijst van activiteit. En dat is het voornaamste wat nodig is om weer te groeien en te bloeien...

-Zr. Nettie Stoppelenburg; tevens dank aan br. Jan de Bruijn.

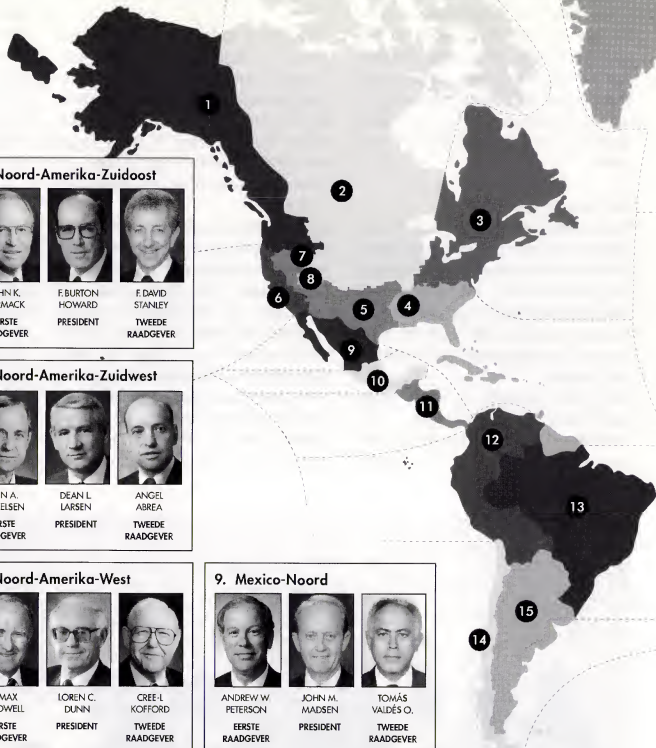

De zusters die aan de verjaardagsviering van de ZHV meededen.

Nieuwe gebiedspresidiums

Het Eerste Presidium heeft wijzigingen in de samenstelling van de gebiedspresidiums bekendgemaakt, geldig vanaf 15 augustus 1996.

De kerkleiders hebben eveneens de totstandkoming bekendgemaakt van het gebied Chili, dat is ontstaan door een splitsing van het gebied Zuid-Amerika-Zuid. In totaal zullen tien gebiedsautoriteiten fungeren als raadgever in een gebiedspresidium, terwijl er vorig jaar slechts drie lid waren van een gebiedspresidium.

4. Noord-Amerika-Zuidoost

JOHN K. CARMACK EERSTE RAADGEVER	F. BURTON HOWARD PRESIDENT	F. DAVID STANNEY TWEEDE RAADGEVER

5. Noord-Amerika-Zuidwest

LYNN A. MICKELSEN EERSTE RAADGEVER	DEAN L. LARSEN PRESIDENT	ANGEL ABREA TWEEDE RAADGEVER

1. Noord-Amerika-Noordwest

WM. ROLFE KERR EERSTE RAADGEVER	GLENN L. PACE PRESIDENT	C. SCOTT GROW TWEEDE RAADGEVER

6. Noord-Amerika-West

C. MAX CALDWELL EERSTE RAADGEVER	LOREN C. DUNN PRESIDENT	CREE-L. KOFFORD TWEEDE RAADGEVER

9. Mexico-Noord

ANDREW W. PETERSON EERSTE RAADGEVER	JOHN M. MADSEN PRESIDENT	TOMÁS VALDÉS O. TWEEDE RAADGEVER

2. Noord-Amerika-Midden

J. RICHARD CLARKE EERSTE RAADGEVER	HUGH W. PINNOCK PRESIDENT	V. DALLAS MERRELL TWEEDE RAADGEVER

7. Utah-Noord

ROBERT E. WELLS EERSTE RAADGEVER	ALEXANDER B. MORRISON PRESIDENT	ROBERT K. DELLENBACH TWEEDE RAADGEVER

10. Mexico-Zuid

GARY J. COLEMAN EERSTE RAADGEVER	D. TODD CHRISTOFFERSON PRÄSIDENT	OCTAVIANO TENORIO D. TWEEDE RAADGEVER

3. Noord-Amerika-Noord-oost

W. DON LAD EERSTE RAADGEVER	VAUGHN J. FEATHERSTONE PRESIDENT	MARLIN K. JENSEN TWEEDE RAADGEVER

8. Utah-Zuid

L. LIONEL KENDRICK EERSTE RAADGEVER	BEN B. BANKS PRESIDENT	DENNIS B. NEUENSCHWANDER TWEEDE RAADGEVER

11. Midden-Amerika

LINO ALVAREZ EERSTE RAADGEVER	WILLIAM R. BRADFORD PRESIDENT	JULIO E. ALVARADO TWEEDE RAADGEVER

DE KINDERSTER

VOOR DE KINDEREN VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OKTOBER 1996

OUDERLING HAN IN SANG

van de Zeventig

Uit een interview door Rebecca M. Taylor

Ik was nog maar een kind in Korea toen de Koreaanse Oorlog uitbrak. We moesten ons huis in Seoul verlaten en naar het platteland verhuizen. Het was moeilijk voor mijn ouders: kun je je voorstellen hoe het is om kinderen op te voeden tijdens een oorlog? De mensen

hadden door de oorlog geen goed eten. Mijn moeder werd erg ziek, maar we wisten niet door welke ziekte. Soms had ze ineens zoveel pijn dat ze niets meer kon. In gedachte hoor ik haar nog schreeuwen van de pijn, en ik weet nog hoe verschrikkelijk het voelt om niet te weten hoe haar te helpen.

Op een dag zei een kruidendokter dat als ik een bepaalde plant voor mijn moeder kon krijgen, dat haar beter zou maken. Een andere man vertelde me waar ik die plant kon vinden. Ik hield veel van mijn moeder en voelde mee met haar pijn. Dus ging ik op een keer 's morgens vroeg op stap, zonder het aan iemand te vertellen, op zoek naar de plant. Ik had een kleine, afgetrapte fiets met banden die niet goed pasten. De weg die ik moest fietsen was ongeveer twintig kilometer lang. Onderweg waren twee steile heuvels, een beek en een berg. Ik wist alleen maar hoe de plant heette en waar hij ongeveer groeide.

Ik had het gevoel dat ik al eeuwig onderweg was: op en neer, op en neer over een zandweg. Ik vond het goede gebied, en toen ik aan een man uitlegde wat ik zocht, zei hij dat ik naar het huis van een de plaatselijke leiders moest gaan die de plant voor de sier in zijn tuin had.

Het duurde uren voordat ik er was, maar uiteindelijk vond ik het huis en de plant. Ik legde aan de eigenaar uit wat het doel van mijn reis was. Hij zei: 'Ja, het is echt waar dat die plant die soort pijn geneest.' Hoewel ik geen geld had, gaf hij de plant aan mij. Ik was zo blij dat ik huilde! Ik bedankte hem en bond de plant heel voorzichtig aan mijn fietsje vast. Ik boog heel vaak om hem te bedanken.

Ik ging op weg naar huis, de berg af en door de beek. Ongeveer halverwege de eerste heuvel kreeg mijn fiets twee lekke banden. Ik was toen nog geen christen, en ik wist niets van het evangelie, maar ik wist wel dat er een God was die alles geschapen had. Op mijn eigen manier zei ik een gebed, zoals ik die dag al honderden keren gedaan had. Ik weet zeker dat mijn hemelse Vader mij hoorde. Hij houdt van al zijn kinderen, welke godsdienst ze ook hebben of wat ze ook geloven. Hij verhoort onze gebeden als we oprecht en eerlijk zijn, en ze opzeggen met een oprecht verlangen.

Onze hemelse Vader verhoorde mijn gebed die dag en het lukte me om thuis te komen. Toen ik er eenmaal was, had ik honger en was ik uitgeput. Het was avond; de reis had me de hele dag gekost. Mijn ouders waren vreselijk bezorgd, zelfs boos, vooral omdat het oorlog was en dus gevaarlijk. Ik legde snel uit wat ik had gedaan en liet ze de plant zien. Toen huilden mijn vader en mijn moeder. Ik huilde ook. Mijn moeder werd beter. Ze heeft nog geleefd tot 1991, het jaar waarin ik geroepen ben als algemeen autoriteit.

Ik geloof niet dat mijn moeder alleen door die plant beter is geworden. Ik geloof dat het vooral een zegening van onze hemelse Vader was. Mede door die ervaring heb ik het beginsel gebed

Op de omslag:

Na de kruisiging en opstanding van de Heiland in Jeruzalem, hoorde het Nephitische volk in Amerika een stem die getuigde van Jezus Christus: '[Zij] blikten [...] omhoog [...] en ziet, zij zagen een Mens uit de hemel nederdalen; en Hij was in een wij gewaad gekleed' (3 Nephi 11:8). Zie voor de gebeurtenissen die voorafgingen aan dit bezoek van Jezus Christus aan de Nephieten, *Verhalen uit het Boek van Mormon*, blz. 14. [Schilderij: Arnold Friberg: *De verschijning van Christus op het westelijk halfrond*.]

geleerd. Het is mijn getuigenis dat niets onmogelijk is als God het wil, als we Hem maar liefhebben en doen wat Hij ons leert.

Jonge mensen, houd van je ouders. Als je van je ouders houdt, die er zijn om jou te geven wat je nodig hebt, kun je leren

Ouderling en zuster Han In Sang en hun gezin.

om van God te houden en in Hem te geloven. Ik ben dankbaar voor mijn ouders, die hun kinderen zo goed als zij konden hebben opgevoed en ons de juiste waarden hebben bijgebracht – waarden die er later toe hebben bijgedragen dat wij het ware evangelie van Jezus Christus hebben aanvaard. □

(Ouderling Han is nu president van de Seoul-tempel. Zuster Han is de tempelmater.)

ALTIJD EERLIJK EN TROUW

Karen Ashton

'Het waren mannen, die te allen tijde getrouw waren in alle dingen, die hun werden toevertrouwd' (Alma 53:20).

Onze hemelse Vader wil dat je altijd en overal eerlijk en trouw bent. Dat is niet altijd makkelijk. Als je iets verkeerd doet, schaam je je er soms voor om het toe te geven, of ben je bang voor wat er met je gebeurt als je dat doet. Maar als je eerlijk bent over je vergissingen, kun je je bekeren en vergeven worden.

Als anderen niet hetzelfde geloven als jij, is er moed voor nodig om op te komen voor de waarheid. Het is niet altijd makkelijk om je getuigenis te geven van je hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus. Maar als je eerlijk bent over je gevoelens, zal de Heilige Geest je kracht geven.

Joseph F. Smith (die later de zesde president van de kerk werd) reisde als jongeman eens met een kleine groep heiligen der laatste dagen van Californië naar Utah. Op een avond toen ze hun kamp aan het opslaan waren, reed er een groep dronken mannen op paarden het kamp in. Ze hadden geweren en dreigden iedere mormoon te doden die ze tegenkwamen. Sommige heiligen der laatste dagen verstopten zich in de struiken bij de beek. Joseph F. Smith, die hout gesprokkeld had, liep moedig op het kampvuur af. Een van de dronken mannen richtte zijn pistool op Joseph en zei dat het zijn taak was om iedere mormoon te doden die hij tegenkwam. Toen vroeg hij: 'Ben jij mormoon?'

Joseph F. Smith keek de woesteling in de ogen en antwoordde: 'Jazeker: van top tot teen, door en door.' De man was zo verbaasd over Josephs eerlijke antwoord, dat hij zijn hand greep en zei: 'Jij bent de (...) beste kerkel die ik ooit ben tegengekomen! Schud me de hand, jongeman. Ik ben blij te zien dat iemand opkomt voor zijn overtuiging.' De dronken mannen reden weg en vielen de heiligen niet meer lastig (Joseph Fielding Smith, *Life of Joseph F. Smith*, blz. 188–189).

Jullie kunnen ook zoals Joseph F. Smith zijn. Je kunt altijd en overal eerlijk en trouw zijn.

Instructies

Kleur het kamp en de figuren van Joseph F. Smith en de woestelingen. Lijm of plak de gekleurde bladzijde op een stevig vel papier of een dun stuk karton. Knip het kamp en de figuren voorzichtig uit. Vouw de papieren strookjes als een accordeon langs de stippellijnen. Bevestig de gevouwen strookjes aan de achterkant van de figuren van Joseph F. Smith en de woestelingen. Bevestig de figuren op de aangegeven plekken op het vel. Als ze eenmaal op de goede plekken staan, kunnen de mannen elkaar 'de hand schudden'. Gebruik dit visuele hulpmiddel tijdens de gezinsavond om uw gezinsleden het verhaal van Joseph F. Smith te vertellen.

Ideeën voor de participatieperiode

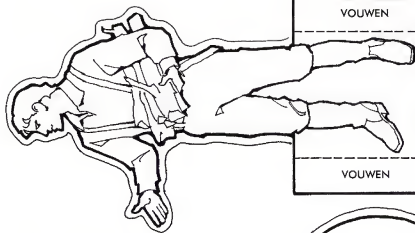
1. *Maak een lijst met situaties zoals de volgende: a. David heeft op school wat geld op de grond gevonden. Wat moet hij doen? b. Marie reed met de fiets van haar zusje tegen een boom. Nu is de fiets kapot. Wat moet ze doen? c. Anne heeft met een krijtje op de muur getekend. Haar moeder vraagt wie het heeft gedaan. Wat moet Anne zeggen? d. Jantje heeft alle koekjes opgegeten die zijn moeder voor na het eten had gebakken. Zijn moeder vraagt wie dat heeft gedaan. Wat moet Jantje doen? e. Suzanne ziet enkele meisjes een jonger kind plagen. Wat moet ze doen? Geef een voorwerp (bijvoorbeeld een bonenzakje) door onder het zingen van 'Kies het goede', De Kinderster, juni 1995, blz. 12–13). Wanneer de muziek stopt, laat dan het kind dat op dat moment het voorwerp vasthoudt voorstellen hoe we eerlijk kunnen zijn in een van de situaties.*

2. *Leg de kinderen uit dat ze, als ze oneerlijk zijn, het gezelschap van de Heilige Geest verliezen en erg verdrietig worden. Herinner ze eraan dat ze zich na een vergissing kunnen bekeren en dat ze zich dan weer prettig gaan voelen. Lees 'De reep chocolade' voor (De Kinderster, augustus 1994, blz. 6). Bespreek hoe het kind in dat verhaal zich voelde. □*

VOUWEN

VOUWEN

VOUWEN

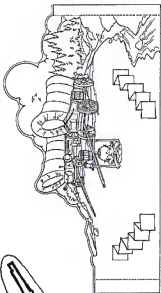

Aan
verklom A
bevestigen

Aan de rug
vaststellen
bevestigen

Aan de rug
van Joseph
bevestigen

Aan
verklom B
bevestigen

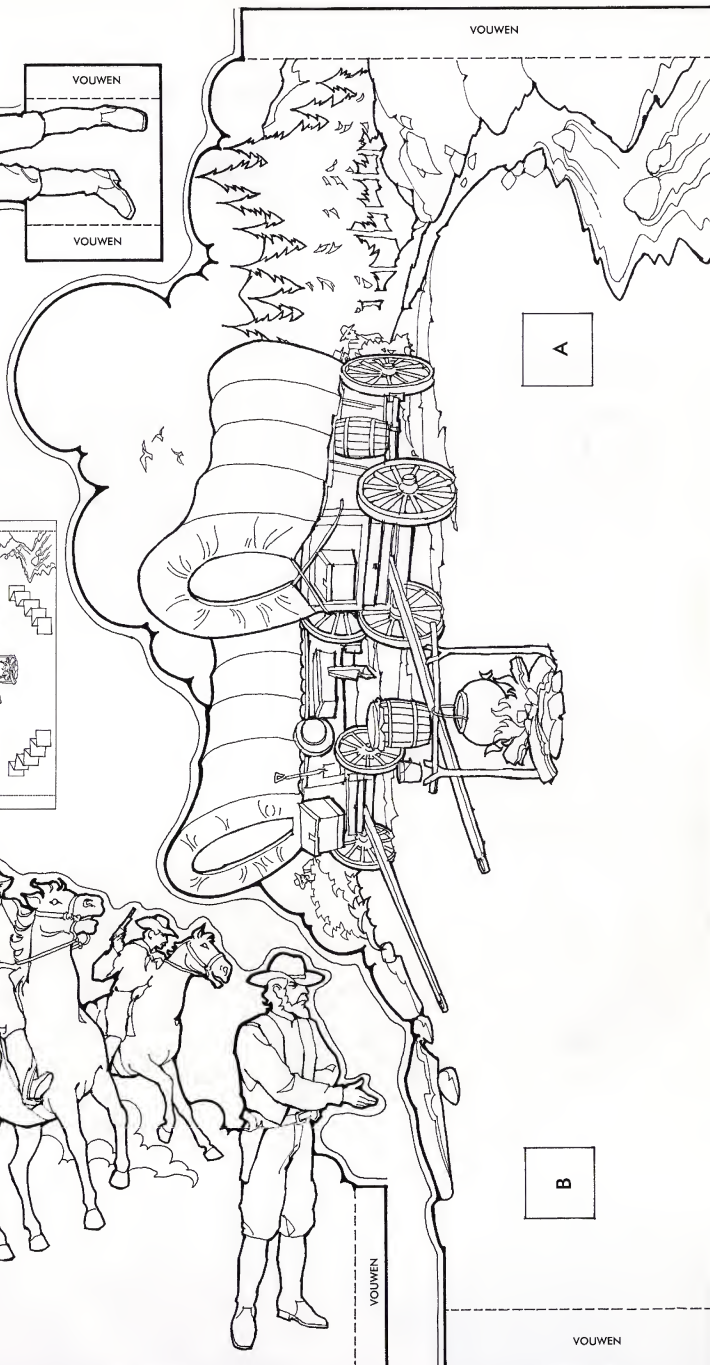
A

B

VOUWEN

VOUWEN

VOUWEN

'OMDAT HIJ ONS EERST HEEFT LIEFGEHAD'

Lydia W. Wardell

Op een avond gaf papa Carolien tijdens de gezinsavond een kaartje met een plaatje van Jezus en een paar woorden erop. 'Dat is jouw eigen schrifttekst', legde hij uit. 'Het is een vers uit de Bijbel, en er staat: "Wij hebben lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad"'. Denk eens na over die tekst, bid erover, en probeer die op jezelf toe te passen, zoals Nephi zei in de tekst die we vanmorgen in het Boek van Mormon lezen.'

Dinsdag vroeg Carolien aan mama om haar nog een paar keer de tekst voor te lezen. Nog voor de lunch had ze de tekst al uit haar hoofd geleerd.

Die middag zat ze buiten in de zon met

een poesje op haar schoot. Ze aaide het diertje voorzichtig terwijl het haar vingers likte met een klein, roze tongetje, en zachtjes snorde.

Het poesje houdt van me, dacht Carolien. Ik hield eerst van het poesje, en toen hield het van mij.

Woensdag ruimde Carolien wat spulletjes op in Patricia's kamer. Later sloeg Patricia dankbaar haar armen om Carolien heen.

Donderdag stofte ze alle modelauto's in Berts kamer af, en Bert glimlachte dankbaar en zei: 'Bedankt.'

Zaterdag waste papa de auto. Carolien droogde de wielodoppen af met een zachte doek tot ze helemaal glommen. 'Jij bent een goede hulp', zei papa. 'Ik zie dat je de hele week over je schrifttekst hebt nagedacht. Je houdt echt van de mensen, en op hun beurt houden zij dan van jou.'

Carolien was blij toen ze die avond naar bed ging. Ze keek nog eens naar het kaartje met het plaatje van Jezus. Ze wist dat Hij van haar hield en dat zij van Hem hield. □

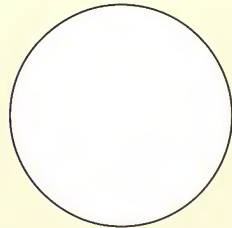

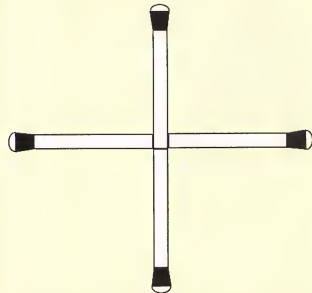
ILLUSTRATION: SHAUNA MCCOY/ET KANUSSEKI

BREIN- BREKERS

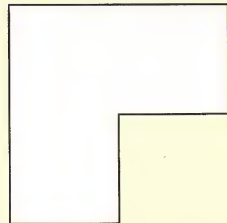
1. Kun je deze cirkel met niet meer dan drie lijnen in acht stukken verdelen?

2. Kun je een vierkant maken door niet meer dan één lucifer in deze opstelling te verplaatsen?

3. Kun je dit stuk land in vier kleinere stukken verdelen en ervoor zorgen dat ze alle even groot zijn en dezelfde vorm hebben?

(Zie de antwoorden op bladzijde 13.)

WOORDEN EN ZINNEN VAN DE KERK

Laura S. Shortridge

ILLUSTRATOR: LORI ANDERSON WING

Anwijzingen: Een neutrale persoon houdt de score bij en leest de definities om beurten aan twee gelijke ploegen voor. Als de ploeg die de definitie voorgelegd krijgt het juiste antwoord geeft, krijgt die ploeg twee punten; wordt niet het juiste antwoord gegeven, dan kan de andere ploeg een punt verdienen door het juiste antwoord te geven alvorens zelf de volgende definitie voorgelegd te krijgen.

1. Ik ben de heiligste plek op aarde. Ik hoop dat je me bezoekt als je gaat trouwen. Wat ben ik? (Antwoord: een tempel.)

2. Ik ben het woord van God, lang geleden en in deze tijd geschreven door heilige mannen. Wat ben ik? (Antwoord: de Schriften.)

3. Ik ben een dienst, die meestal op de eerste zondag van de maand gehouden wordt, waarin de leden over hun getuigenis van het evangelie vertellen. Wat ben ik? (Antwoord: de vasten- en getuigenisdienst.)

4. Ik ben een heilige afspraak tussen jou en je hemelse Vader. Als jij je aan jouw deel van de afspraak houdt, houdt onze hemelse Vader zich gegarandeerd aan zijn deel. Wat ben ik? (Antwoord: een verbond.)

5. Ik ben een symbool van het offer dat Jezus voor ons gebracht heeft. Als je op zondag van me neemt, hernieuw je de verbonden die je bij de doop gesloten hebt. Wat ben ik? (Antwoord: het avondmaal.)

6. Ik ben een heilige verordening die verricht moet worden door een man met het juiste gezag, als je lid van de kerk wordt. Wat ben ik? (Antwoord: de doop.)

7. Ik ben de macht en het gezag van God. Een jongeman die twaalf wordt, en

die het waardig is, mag mij ontvangen. Wat ben ik? (Antwoord: het [Aäronisch] priesterschap.)

8. Ik ben een kerkorganisatie waarin kinderen het evangelie leren. Wat ben ik? (Antwoord: het jeugdwerk.)

9. Ik onderwijs het evangelie, vooral aan niet-leden. Hoewel niet ieder lid dit de hele tijd doet, heeft president David O. McKay gezegd dat ieder lid er een moet zijn.

Wat ben ik? (Antwoord: een zending.)

10. Ik ben geschreven toen iemand aan Joseph Smith had gevraagd wat de kerkleden geloofden. Ik besta uit dertien delen; je moet me uit het hoofd leren voordat je het jeugdwerk verlaat. Wat ben ik? (Antwoord: de geloofsartikelen.)

11. Als president van de kerk spreek ik namens God tot de hele wereld. Wat ben ik? (Antwoord: een profet.)

12. Ik ben een bijzondere gezondheidsregel die aan Joseph Smith geopenbaard is. Als je mijn advies volgt, zul je 'wijsheid en grote schatten aan kennis' vinden (LV 89:19). Wat ben ik? (Antwoord: het woord van wijsheid.)

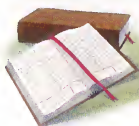
13. Mijn twee raadgevers en ik presidenten de wijk (of gemeente).

Je moet met mij praten voor een roeping of aanbeveling of over de tiendevereffening. Wat ben ik? (Antwoord: een bisschop of gemeentepresident.)

14. Ik word aan jou gegeven wanneer je bevestigd wordt als lid van de kerk. Zo lang je zo goed mogelijk probeert het goede te kiezen, ben ik de hele tijd bij je. Wat ben ik? (Antwoord: de [gave van de] Heilige Geest.)

15. Ik ben een van de twaalf bijzondere getuigen van Jezus Christus. Je kunt mij horen spreken tijdens algemene conferenties. Wat ben ik? (Antwoord: een apostel, ofwel een lid van het Quorum der Twaalf Apostelen.)

16. Ik ben de tien procent van je inkomen dat je aan een lid van de

bisschop geeft om bij te dragen aan de bouw van nieuwe kerkgebouwen en tempels, en aan het functioneren van de kerkorganisaties. Wat ben ik?

(Antwoord: de tiende.)

17. Ik ben een zegen die jou gegeven wordt door een man in de ring die daarvoor speciaal geroepen is. Iets

belangrijks dat hij je vertelt, is je lijn van afstamming in het huis van Israël. Wat ben ik? (Antwoord: een patriarchale zegen.)

18. Ik ben een innerlijke kennis dat Jezus de Christus is en dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen waar is. Wat ben ik? (Antwoord: een getuigenis.)

19. Ik ben een groep leden die gepresideerd wordt door een bisschop of een gemeentepresident en twee raadgevers. Wat ben ik? (Antwoord: een wijk of gemeente.)

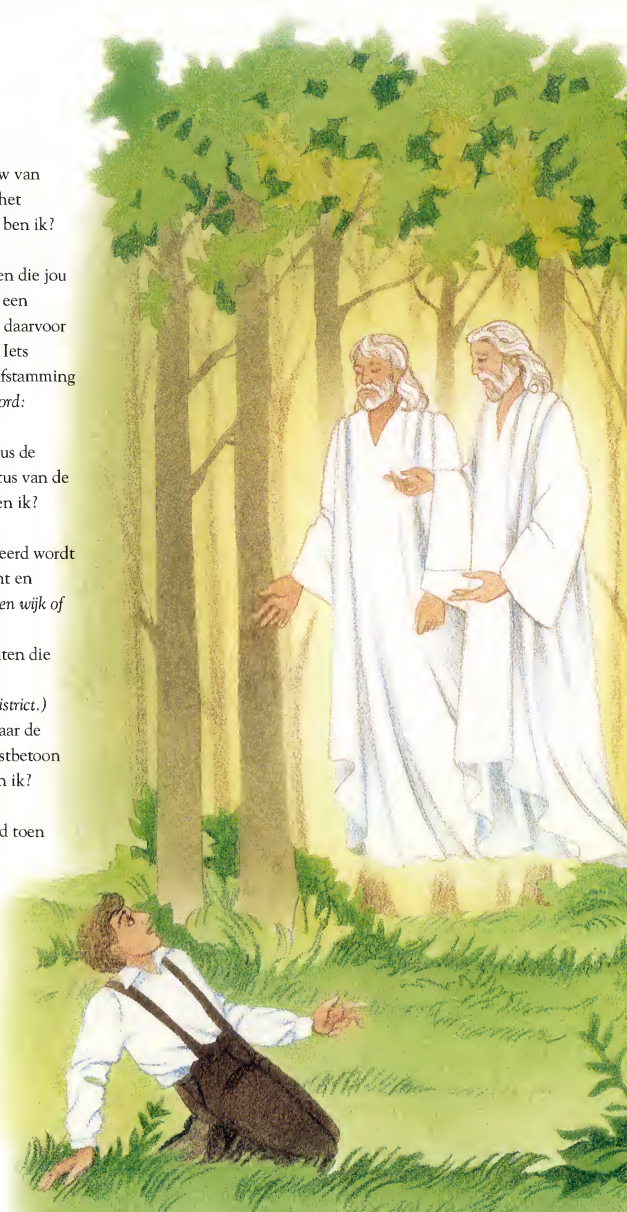
20. Ik ben een groep wijken en gemeenten die gepresideerd wordt door een president en twee raadgevers. Wat ben ik? (Een ring of district.)

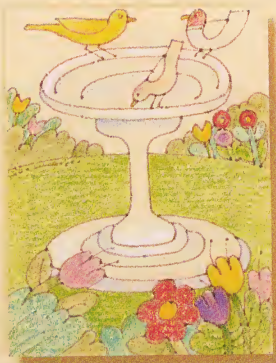
21. Ik ben de wekelijkse bijeenkomst waar de gezinsleden het evangelie bestuderen, dienstbetoon verlenen en samen plezier hebben. Wat ben ik? (Antwoord: de gezinsavond.)

22. Ik ben de gebeurtenis die plaatsvond toen Joseph Smith voor het eerst in het heilige bos bad. Wat ben ik? (Antwoord: het eerste visioen.)

23. Ik ben het eten, de kleding en de andere belangrijke zaken die de profet ons heeft aangeraden om te verzamelen en op te slaan. Wat ben ik? (Antwoord: een jaarvoorraad.)

24. Ik ben de woorden en gedachten die je gebruikt wanneer je met je hemelse Vader praat. Wat ben ik? (Antwoord: een gebed.) □

VERHAAL

ALLE

Ann Crowder Herrick

Gisteren hadden mijn vriendin en ik ruzie. Daarom ben ik vandaag zonder haar naar school gelopen. En misschien loop ik wel nooit meer met haar naar school!

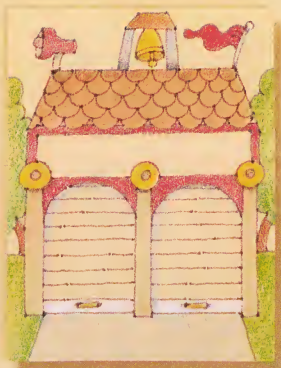
Meestal als ik op de hoek van de straat oversteek, kijk ik de ene kant op en mijn vriendin de andere kant. Maar vandaag moest ik twee kanten opkijken voor ik overstak. Ik zag een auto komen. Toen die voorbijstude, voelde ik de wind in m'n gezicht. Ik keek naar links, naar rechts en naar links, en stak de straat over.

Ik liep door de straat waar alle huizen in de schaduw van grote bomen stonden. De tuinen daar hebben niet veel gras, maar ze hebben veel spul dat mos heet. Mijn vriendin en ik bleven daar vaak staan om met onze vingers over het mos te wrijven. Het voelt net als fluweel. Maar vandaag bleef ik niet staan. Ik liep gewoon door.

Ik ging de hoek om en kwam bij

ILLUSTRATOR: JULIE F. YOUNG

E N L O P E N

het huis dat een houten brug van de stoep naar de voordeur heeft. Onder de brug ligt een mooi vlak grasveld met een vogelbadje in het midden. Mijn vriendin en ik leunen soms met onze ellebogen op de leuning en doen dan net alsof de brug naar een kasteel voert. Maar vandaag niet. Ik liep gewoon door.

In de hoofdstraat wachtte ik op de stoep. De hoofdstraat is breed en druk. Maar er is een klaarover om te helpen oversteken. Ze liet het verkeer stoppen en ik stak over. Meestal zegt ze: 'Goemorgen, allebei'. Maar vandaag zei ze alleen: 'Goemorgen'.

Ik zei: 'Hallo' en liep door.

Bij de speelgoedwinkel bleef ik bijna staan. Mijn vriendin en ik kijken graag naar de etalage. Er staat veel speelgoed: mooie verklede poppen, treinen, rolschaatsen en fietsen. Maar vandaag bleef ik niet staan om te kijken. Vandaag liep ik gewoon door.

Naast de speelgoedwinkel is een supermarkt met een kauwgomballen-automaat bij de voordeur. Er zitten rode, gele, groene en witte kauwgomballen in. Mijn vriendin en ik vinden allebei de gele het lekkerst. Soms blijven we hier op weg naar school even staan en proberen we te raden hoeveel gele kauwgomballen er in de automaat zitten. Maar vandaag niet. Vandaag liep ik gewoon door.

Ik stak de stenen brug over de rivier over. Mijn vriendin en ik blijven daar graag staan om te kijken hoe het glimmende water langs de stenen vloeit. Soms gooien we kiezelstenen in het water en kijken naar de kringen die er dan komen. Maar vandaag niet. Vandaag liep ik gewoon door.

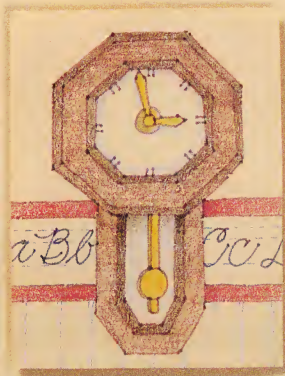
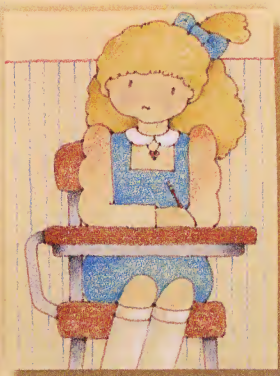
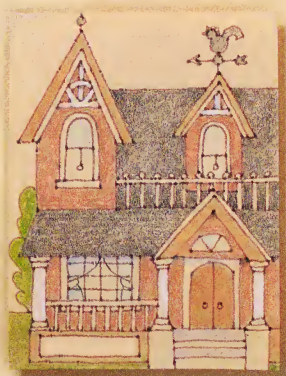
Ik liep zo snel als ik kon langs de brandweerkazerne. Ik wilde er niet langs lopen als net de sirenes aangingen. Ze doen zo hard wioeoeoeo-

wioeoeoe. Dat doet pijn aan mijn oren. Mijn vriendin en ik houden dan altijd elkaars hand vast en rennen voorbij de kazerne.

Ik keek naar klok in de toren van de kerk op de heuvel. Ik had nog tien minuten om op tijd te komen. Soms hinkelen mijn vriendin en ik vlug langs het ene pad omhoog naar de kerk. We gaan zitten en rusten even uit. En dan hinkelen we langs het andere pad terug naar de stoep. Maar vandaag niet. Vandaag liep ik gewoon door.

Eindelijk was ik bijna op school. Ik bleef staan bij het huis met het bord 'Anno 1726'. Soms stel ik me voor dat ik in die tijd in dat huis woonde. Maar vandaag niet. Vandaag rende ik de rest van de weg naar school. Het was een heel eind zonder mijn vriendin.

Ik zag mijn vriendin in de klas, maar ik zei de hele dag niets tegen haar.

Toen de school bijna uit was, keek ik wel zes keer op de klok. Eindelijk klikte de grote wijzer en verschoof. De schoolbel ging. Ik rende zo snel ik kon de klas uit zodat ik naar huis kon gaan zonder mijn vriendin onderweg tegen te komen. Ik rende langs het oude huis en de kerk. Ik rende langs de brandweerkazerne met mijn handen op mijn oren. Ik haastte me over de stenen brug.

Ik bleef staan bij de supermarkt.

Ik deed een munt in de kauwgomballenautomaat. Er kwam een gele kauwgomballen uit. Ik deed 'm in m'n zak en rende langs de speelgoedwinkel.

Zo gauw de klaarover mij toeknikte, rende ik de hoofdstraat over. Ik holde langs het huis met de houten brug en liep door de straat met de schaduw van de grote bomen.

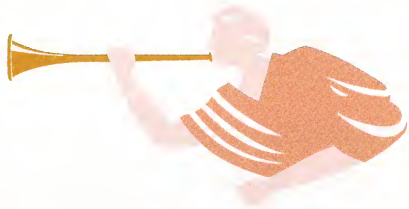
Ik stopte op de hoek van de straat en keek goed naar allebei de kanten. Ik holde naar de andere kant. Toen

rende ik over de stoep. Ik bleef even staan voor het huis van mijn vriendin. Ik vroeg me af hoe laat ze thuis zou komen.

Toen ik de trap naar mijn eigen huis op ging, voelde ik iets glads en ronds in m'n zak. Het was de gele kauwgomballen. Ik besloot 'm te bewaren voor mijn vriendin. Ik denk dat ik 'm aan haar geef wanneer we morgen samen naar school lopen. □

DE TEKENS VAN CHRISTUS' KRUISIGING

Er waren drieëndertig jaar voorbijgegaan nadat de mensen de tekens hadden gezien van Christus' geboorte. 3 Nephi 8:2

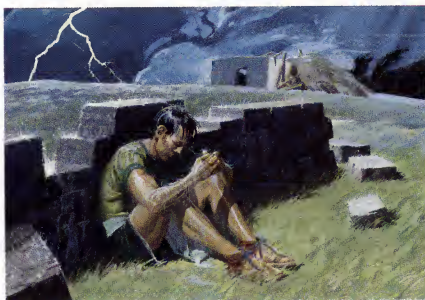
Ze keken uit naar de tekens van zijn dood – drie dagen donker – want Samuël de Lamaniet had gezegd dat die zouden komen. 3 Nephi 8:3

Sommige mensen geloofden niet dat de tekens zouden komen. Ze maakten ruzie met de mensen die er wél in geloofden. 3 Nephi 8:4

Op een dag kwam er een zware storm. Er kwam een hele sterke wind. 3 Nephi 8:5–6

De bliksem flitste en de donder liet de aarde helemaal beven. 3 Nephi 8:6–7

De stad Zarahemla vloog in brand. De stad Moroni zonk in de zee. De stad Moronihah werd onder de aarde begraven. 3 Nephi 8:8-10

Doorgaande wegen gingen kapot en gebouwen stortten in elkaar. Veel steden werden vernietigd en veel mensen werden gedood. 3 Nephi 8:13-15

De storm en de aardbeving duurden ongeveer drie uur. 3 Nephi 8:19

Toen de storm en de aardbeving voorbij waren, bedekte een dichte duisternis het land. Er was nergens licht. De mensen konden het duister zelfs voelen. 3 Nephi 8:20

Drie dagen lang was er alleen maar duisternis. Kaarsen wilden niet branden. De mensen konden geen zon, maan of sterren zien. 3 Nephi 8:21-23

De mensen huilten om de duisternis, de vernietiging en de dood. Ze hadden spijt dat ze zich niet van hun zonden hadden bekeerd. 3 Nephi 8:23-25

Uit het donker klonk een stem die zei: 'Ziet, Ik ben Jezus Christus, de Zoon van God.' 3 Nephi 9:1, 15

Jezus vertelde over de verschrikkelijke vernietiging in het land. Hij zei dat de slechtste mensen gedood waren. 3 Nephi 9:12-13

Hij zei dat zij die niet gedood waren zich moesten bekeren, en als zij dat deden, zou Hij hen zegenen. 3 Nephi 9:13-14

De mensen waren zo verbaasd dat ze ophielden met huilen. Er was urenlang stilte in het land. 3 Nephi 10:1-2

Jezus sprak weer. Hij zei dat Hij vaak geprobeerd had ze te helpen, en dat ze toch nog bij Hem konden terugkeren als ze zich maar zouden bekeren. 3 Nephi 10:3-6

Aan het eind van de drie dagen ging de duisternis weg en hield de aarde op met beven. De mensen hielden op met huilen, en bedankten blij de Heiland. 3 Nephi 10:9-10

18. Europa-West

NEILL L.
ANDERSEN
EERSTE
RAADGEVER

DIETER F.
UCHTDORF
PRESIDENT

GENE R.
COOK
TWEEDE
RAADGEVER

19. Afrika

DENNIS E.
SIMMONS
EERSTE
RAADGEVER

JAMES Q.
MASON
PRESIDENT

CHRISTOFFEL
GOLDEN JR.
TWEEDE
RAADGEVER

20. Azië-Noord

REX D.
PINEGAR
EERSTE
RAADGEVER

DAVID E.
SORENSEN
PRESIDENT

L. EDWARD
BROWN
TWEEDE
RAADGEVER

21. Azië

JOHN H.
GROBERG
EERSTE
RAADGEVER

KWOK
YUEN TAI
PRESIDENT

CHUNG HEI
WONG
TWEEDE
RAADGEVER

12. Zuid-Amerika-Noord

FRANCISCO J.
VIÑAS
EERSTE
RAADGEVER

JAY E.
JENSEN
PRESIDENT

CARL E.
PRAIT
TWEEDE
RAADGEVER

14. Chili

JERALD L.
TAYLOR
EERSTE
RAADGEVER

F. MELVIN
HAMMOND
PRESIDENT

EDUARDO A.
LAMARTINE
TWEEDE
RAADGEVER

16. Europa-Noord

JOHN E.
FOWLER
EERSTE
RAADGEVER

CECILIO
SAMUELSON JR.
PRESIDENT

SPENCER J.
CONDIE
TWEEDE
RAADGEVER

22. Filipijnen/Micronesië

SHELDON F.
CHID
EERSTE
RAADGEVER

KENNETH
JOHNSON
PRESIDENT

QUENTIN L.
COOK
TWEEDE
RAADGEVER

13. Brazilië

W. CRAIG
ZWICK
EERSTE
RAADGEVER

DALLAS N.
ARCHIBALD
PRESIDENT

CLAUDIO R. M.
COSTA
TWEEDE
RAADGEVER

15. Zuid-Amerika-Zuid

CARLOS H.
AMADO
EERSTE
RAADGEVER

JOHN B.
DICKSON
PRESIDENT

HUGO A.
CATRON
TWEEDE
RAADGEVER

17. Europa-Oost

BRUCE D.
PORTER
EERSTE
RAADGEVER

CHARLES
DIDIER
PRESIDENT

FENZIO
BUSCHE
TWEEDE
RAADGEVER

23. Oceanië

BRUCE C.
HAFEN
EERSTE
RAADGEVER

LOWELL D.
WOOD
PRESIDENT

P. BRUCE
MITCHELL
TWEEDE
RAADGEVER

DIENSTBETOONACTIVITEIT

Jeugdwerk Hilversum

Alle deelnemende kinderen.

Afgelopen juni heeft het jeugdwerk in de gemeente Hilversum een bijzondere activiteit gehad. Zoals op de foto's is te zien, is het jeugdwerk in Hilversum maar klein. Op een zondag dat alle actieve jeugd aanwezig is, hebben we tien kinderen. En er zitten grote leeftijdsverschillen tussen. Dat maakt het vaak wat moeilijker om een 'project' te vinden dat iedereen aankan. Tenslotte is de jongste twee en de oudste bijna twaalf.

Voor juni hadden we een project gekozen met de titel 'Service with a smile' (de enige raadgeefster in het jeugdwerk is Amerikaanse, vandaar ...). We besloten om buiten bij de

kerk, en in enkele bakken, bloemen te planten. Daarvoor gebruikten we de kleuren van het jeugdwerk: rood (de moed om 't smalle pad te be-gaan); geel (in dienst van je naast staan); en blauw (reinheid in woord en in daad).

Binnen bespraken we eerst wat dienstbetoon is en hoe we andere mensen kunnen helpen. Daarna speelden we een 'service-game' (dienstbetoonspel) met 'Susan Service' en 'Sam Service'. De meisjes en jongens moesten vragen beantwoorden met betrekking tot dienstbetoon. Gaven ze een goed antwoord, dan konden ze een 'tand' plakken op een poster. Wie het eerst klaar

was, zag het woord 'service' staan. En daarna gingen we naar buiten. Ieder kreeg een lepel om een kuilte in de grond te maken en een plantje in te zetten. De bakken met bloemen hebben we naast de deur van de kerk gezet. Dus iedere keer dat de kinderen nu naar de kerk gaan, zien ze hun zelfgeplante bloemen staan. Ze hebben ervan genoten en veel geleerd over dienstbetoon. Na een gezamenlijke lunch van hotdogs en broodjes gingen alle kinderen voldaan naar huis.

Het jeugdwerk in Hilversum is weliswaar slechts klein, maar het doet gewoon zijn werk...

- *Alja Schuur-Wolfs*

Het planten is in volle gang.

OP JACHT NAAR DE SCHAT

Jeugdwerk Utrecht

Vier stoere 'broers'.

De eerste maal bij Laban: hij geeft de platen niet mee.

Utrecht, juni 1996: de eerste hoofdstukken van het Boek van Mormon worden herschreven, een veertigtal kostuums voor Lehi en zijn gevolg rollen onder naaimachines vandaan, 'goud' en 'zilver' worden ingekocht bij rommelwinkeltjes, zwaarden en waaiers worden ingezameld, pijl en boog en andere rekwisieten worden gemaakt. Maakt Utrecht zich klaar voor een groots opgezette toneelvoorstelling of opera in de Stadsschouwburg? Nee, Utrecht maakt zich klaar voor een geweldige jeugdwerkactiviteit!

Op zaterdag 13 juli is het dan zo ver. Lehi slaat zijn tenten op in het bos van Doorn. Die nacht krijgthij in een droom de opdracht zijn zoons de koperen platen te laten halen bij Laban.

Daar begint het avontuur voor drie groepen die elk bestaan uit Laman,

Lemuël, Nephi en Sam. Met z'n vier-tjes, onder begeleiding van een Lia-hona/souffleur, trekken zij het bos in op weg naar Laban, op weg om de schat — de koperen platen — te bemachtigen. In het bos treffen ze een razende Laban op zijn troon. Zoeken ze naar het goud en zilver van vader Lehi om dit vervolgens weer kwijt te raken aan Laban. Als de situatie zelfs binnen de groep een beetje uit de hand dreigt te lopen, is daar plotseling een heus uitzierende engel. Na de vermanende woorden van de engel heeft Nephi de moed om toch nog eens Laban op te zoeken.

Hij vindt Laban temidden van flessen sterke drank, ijlend over parkeerklampen op zijn kamelen. Na druk overleg weet Nephi Laban vakkundig te onthoofden, in deze versie natuurlijk geholpen door zijn

broers. Zoram wordt vervolgens om de tuin geleid en samen met Zoram en de koperen platen gaat het viertal nu weer de wildernis in op zoek naar Lehi's kamp.

Aan het einde van de tocht worden Laman, Lemuël, Nephi en Sam als helden verwelkomd door hun ouders. Daar krijgen ze als beloning lekkers van moeder Sariah en legt vader Lehi nog eens uit hoe groot de waarde is van de schat die ze gehaald hebben. Samen brengen ze de Heer daarna een offerande als dank voor hun behouden terugkomst met de koperen platen.

De kinderen van het Utrechtse jeugdwerk zullen nu nooit meer vergeten hoe groot de waarde is van het Boek van Mormon — ze hebben het tenslotte tijdens een gedenkwaardige activiteit zelf ervaren!

- Nettie Stoppelenburg

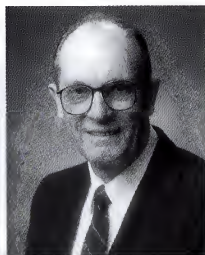
Alle deelnemers en medewerkers aan de activiteit.

NIEUW PRESIDIUM DER ZEVENTIG

Het Eerste Presidium heeft de roeping bekendgemaakt van ouderling Earl C. Tingey als lid van het Presidium der Zeventig. Hij neemt de plaats in van ouderling Carlos E. Asay, die ontheven is om de Salt Lake-tempel te presideren. Door de ontheffing van ouderling Asay, is ouderling L. Aldin Porter het senior-lid van het Presidium der Zeventig geworden.

Ouderling Tingey, die in 1991 lid werd van het Eerste Quorum der Zeventig, is achtereenvolgens president van het gebied Utah-Zuid geweest, en assistent van de algemeen bestuurder van de afdeling zendingswerk. Hij is in het verleden bovendien werkzaam geweest in het presidium van het gebied Afrika, als zendingspresident, als raadgever in drie zendingspresidia, als regionaal vertegenwoordiger en als bisschop.

Ouderling Tingey is geboren in Bountiful (Utah). Hij heeft rechten gestudeerd aan, achtereenvolgens, de University of Utah en de New York University. Hij is getrouwd met Joanne Wells Tingey. Het echt-

L. Aldin Porter

Earl C. Tingey

paar heeft vier kinderen.

Ouderling Porter trad in 1987 toe tot het Eerste Quorum der Zeventig. Toen twee jaar later de Zeventig verdeeld werden in een Eerste en een Tweede Quorum, werd hij in het Tweede Quorum ingedeeld. In 1992 is hij lid van het Eerste Quorum der Zeventig geworden en is hij geroepen als lid van het Presidium. Ouderling Porter is geboren in Salt Lake City, en is afgestudeerd aan de Brigham Young University in Provo (Utah). In het verleden is hij werkzaam geweest als zendingspresident, regionaal vertegenwoordiger, ringpresident en bisschop. Hij is getrouwd met Shirley Palmer Porter. Het echtpaar heeft zes kinderen. Ouderling Asay (70) is in 1976 lid van het Eerste Quorum der Zeventig geworden en is van 1980 tot en met 1986 werkzaam geweest als lid van het Presidium.

De daaropvolgende drie jaar is hij president geweest van het gebied Europa. In 1989 werd hij nogmaals lid van het Presidium der Zeventig, waarvan hij in 1995 het senior-lid werd.

GENEALOGIEDAG

Op zaterdag 12 oktober a.s. is er in het gebouw van de wijk Haarlem een genealogische dag voor zowel leden als niet-leden.

Op die dag zullen veel genealogische verenigingen en computergebruikersgroepen aanwezig zijn. Twee jaar geleden trok een dergelijke activiteit honderden bezoekers, voor het grootste deel niet-leden die er door de geest van Elia toe waren aangezet om hun familiegeschiedenis uit te zoeken. (Zie *Kerknieuws* in *De Ster* van augustus 1994.) Maar juist ook voor leden is deze

dag interessant. De verenigingen hebben een enorm stuk ervaring in huis en kunnen u op verschillende manieren behulpzaam zijn. Daarnaast is het goed om eens te kijken hoe zo'n dag wordt georganiseerd en wat de mogelijkheden zijn om in uw wijk of gemeente iets dergelijks te doen. Het is een ideale gelegenheid om 'bruggen van vriendschap en begrip' te slaan naar andersdenkenden.

De dag is in Haarlem op 12 oktober van 10 tot 16 uur. Inlichtingen: broeder Rob Hubert, tel. 023-5330750.

WWW

U wist al dat u op Internet delen van zeer recente uitgaven van *Church News* kon lezen, sneller dan u ze in de post kon ontvangen. (Overigens: u kunt nu alleen nog maar als abonnee met een rekeningnummer en een wachtwoord inloggen. Zie <http://www.desnews.com/cn/home.htm>.) Maar kijk ook eens naar andere HLD-pagina's: <http://www.infobases.com/ldslinks.htm>. Diezelfde site heeft overigens ook zoekmogelijkheden in software met elektronische versies van de HLD-Schriften en andere HLD-boeken.

DE ZENDELINGENPAGINA'S

Deze keer aandacht voor broeder Antony den Dulk, uit de gemeente Lelystad, die in het zendingsgebied Amsterdam op zending is.

Ik ben in Hilversum geboren, maar na een tijdje emigreerden mijn ouders naar Zuid-Afrika, waar ik zeventien jaar heb gewoond. In 1993 ben ik weer naar Nederland gekomen om hier werk te zoeken en te wonen. In februari 1994 ben ik in Lelystad de zendelingzusters op straat tegengekomen. Begin maart had ik een getuigenis en ik heb me op 6 april 1994 in Amsterdam laten dopen.

Het eerste wat ik na mijn doop deed, was de interesse van mijn familie voor de kerk opwekken. Ik vroeg mijn moeder om de zendingen bij haar thuis in Zuid-

Afrika uit te nodigen, maar dat wilde ze niet. Daarom vroeg ik haar om dan ten minste het Boek van Mormon te lezen, en aan dat verzoek voldeed ze. In november 1994 ben ik teruggegaan om mijn moeder en mijn twee zusjes te dopen. Mijn vader werkt op een schip en was toen weg, maar op 13 augustus 1995 (toen ik al op zending was) heeft hij zich ook laten dopen.

Binnen een week na mijn eigen doop wist ik dat mijn hemelse Vader wilde dat ik op zending zou gaan. Het was een moeilijk besluit om op zen-

ding te gaan, want ik wilde graag trouwen. Maar ik voelde dat een zending voor ging, dus besloot ik dat eerst te doen. Op 25 mei 1995 ben ik naar Londen gevlogen om naar het opleidingsinstituut voor zendingen te gaan. En daarna begon mijn zending in het zendingsgebied Amsterdam.

Tot nu toe ben ik in Zoetermeer, Groningen, Hilversum, Turnhout, Den Bosch en Hoogvliet geweest, en ben nu [augustus 1996 - red.] in Den Haag. De meeste Nederlandse leden zijn vriendelijk en goed, maar soms begrijpen ze me verkeerd, en ik hen. De leden en de zendingen

zouden beter moeten samenwerken. Wij zijn er om het zendingswerk te verrichten en een onderdeel van onze taak is de leden te helpen om mensen te benaderen en ze uit te nodigen tot Christus te komen. De zendingen zijn jong, en misschien vinden mensen het vreemd om hen om raad en advies te vragen, maar als ze het zouden doen, zouden beiden geholpen worden.

Ik ben blij dat ik op zending gekomen ben. Zelfs de moeilijke tijden zijn de moeite waard om onze Heiland en Heer te dienen. Moest ik weer kiezen, dan zou mijn keuze hetzelfde zijn. Mijn getuigenis van het evangelie en van het Boek van Mormon zijn op zending gegroeid. Jezus is de Christus, de Zoon van de levende God. Het Boek van Mormon bevat het woord van God, en door de leerstellingen daarin te volgen, kunnen wij vreugde en geluk vinden in dit leven, en kunnen wij naar God terugkeren. Broeders en zusters, doe alstublieft alles wat u kunt om het evangelie te volgen, zodat wij allen elkaar terug zullen zien in het koninkrijk van God. Uw broeder,

- Antony John den Dulk

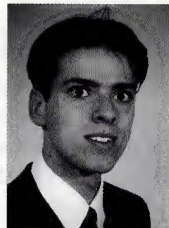

Predik aan allen ...?

PAS OP ZENDING

Naam: Cees en Sigrid van der Put
Unit: Den Haag
Zendingsgebied: Frankfurt-tempel
Aanvang zending: 13 augustus 1996
Opleidingsinstituut: N.v.t.

Naam: Jos Reijnders
Unit: Haarlem
Zendingsgebied: Leipzig (Duitsland)
Aanvang zending: 29 augustus 1996
Opleidingsinstituut: Lingfield

Engeland / Wales

Geoffrey Uyleman

England Leeds Mission,
Technocentre, Station Road,
Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland

Barry ten Have

England Manchester Mission,
Trafalgar House, 110 Manchester Road,
Altrincham, Cheshire, WA14 1NU,
Engeland

Bulgarije

Joseph en Else Dezaire
Sofia Bulgaria Mission,
Boul. Tsar Boris III 94,
1612 Sofia, Bulgarije

Verenigde Staten

Jeroen Bulder

California Roseville Mission
8331 Sierra College Blvd., Suite 208,
Roseville, California 95661, USA

Sander van Damme

Arizona Tucson Mission
1840 East River Rd., Suite 102,
Tucson, Arizona 85718, USA

Hilbert Fridmsa

Washington D.C. North Mission
904 Wind River Lane, Suite 103
North Potomac, Maryland 20878, USA

Curtis Wursten

South Carolina Columbia Mission
1345 Garner Lane, #307
Columbia, SC 29210, USA

Daniel Aukema

Utah Salt Lake City Mission
7938 South 3500 East, Suite H
Salt Lake City Utah 84121

Duitsland

Celine Rol

Talstrasse 10, D-61381 Friedrichsdorf

Cees en Sigrid van der Put

Talstrasse 10, D-61381 Friedrichsdorf

Jan en Willy de Brijn

Talstrasse 10, D-61381 Friedrichsdorf

Jos Reijnders

Deutschland Leipzig Mission
Springerstrasse 16
D-04105 Leipzig

West-Indië

Andy Ruiter

Albergastraat 10,
Paramaribo, Suriname

Canada

Spencer Hulleman

Canada Calgary Mission,
6940 Fisher Rd. S.E., #122,
Calgary, Alberta T2H 0W3,
Canada

Kurt Okhuijzen

Canada Toronto West Mission
338 Queen Street East, Suite 214
Brampton, Ontario
Canada

Jeff Wursten

Canada Montreal Mission
1320 Blvd. Graham, Suite 310
Ville Mont-Royal, Quebec H3P 3C8
Canada

Griekenland

Sergei Oudman/

Timothy Stekkinger/

Richard van der Put

Zendingsgebied Athene,
Papadiamanti Straat 4,
Paleo Psychiko 15452,
Athene, Griekenland

Ga je op zending?

*Stuur ons dan je naam, zendings-
gebied, uit welke wijk of gemeen-
te je komt, wanneer je zending
begint, naar welk opleidingsin-
stituut je gaat - en vooral: een
goede pasfoto!*

*Ons adres staat helemaal voorin
De Ster.*

Nederland

Antony den Dulk/Inge Pardaen/

Marjon Blomsma/

Anne en Ely Hulleman

Zendingsgebied Amsterdam,
Noordse Bosje 16,
NL-1211 BG Hilversum

DE WEDLOOP MET GEDULD LOPEN

'Laten ook wij (...) de wedloop lopen (...). Laat ons oog daarbij (alleen) gericht zijn op Jezus, de leidman en voleinder des geloofs' (Hebreeën 12:1-2).

Geduld is zo waardevol! Koning Benjamin noemde geduld als één van de belangrijke eigenschappen van een heilige (zie Mosiah 3:19) en de profeet Joseph Smith stelde dat geduld een zuiverende rol speelt bij onze voorbereiding op '(...) een meer uitnemende en eeuwig mate van heerlijkheid (...)'. (Leer en Verbonden 63:66). Aan de andere kant leidt gebrek aan geduld tot minstens één fundamenteel probleem: wij kunnen hierdoor bepaalde levenslessen niet leren, met name de lessen die wij aan tegenspoed te danken hebben.

'DE WOORDEN HAAST EN MEER BETEKENEN GEWOONLIJK MINDER'

De eisen die het leven aan ons stelt, verleiden ons vaak tot ongeduld. Wij willen alles goed doen en we willen *alles* doen. Wij haasten ons vaak bij onze dagelijkse bezigheden, bij onze taken in het gezin en zelfs bij dienstbetoon. Eén vrouw gaf toe: 'Soms laat ik mijn kinderen 's avonds netjes op een rijtje staan zodat ik ze allemaal snel een nachtkusje kan geven.'

Maar dit leven is zo'n waardevolle ervaring dat we ons er niet bij mogen haasten. Ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf Apostelen

heeft gezegd: 'Zonder geduld leren wij in dit leven minder. Wij zien minder. Wij voelen minder. Wij horen minder. Ironisch genoeg betekenen de woorden *haast* en *meer* gewoonlijk *minder*' (Ensign, oktober 1980, blz. 29).

Eerstiger nog is dat ongeduld, in het bijzonder ongeduld in tegenspoed, tot afmattende geestelijke zwakte kan leiden. De beprovingen die wij verdragen, verschaffen ons ervaring en worden voor ons uiteindelijk welzijn gegeven (zie LV 122:7). Zonder geduld in beprovingen kunnen wij echter niet tot het einde toe volharden.

DE SLEUTEL TOT GEDULD IS GELOOF

Wij zouden allemaal graag minder stress in ons leven ervaren. Maar soms weten we niet hoe we dit moeten bereiken. Wij hebben daartoe een eeuwig perspectief en geloof in de Heer nodig. Ouderling Maxwell heeft uitgelegd: 'Geduld is de bereidheid . . . om de ontwikkeling van de doeleinden van

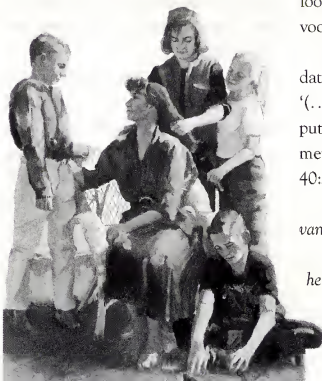
God te aanschouwen met een gevoel van verwondering en ontzag; niet om te ijsberen in de cel van onze omstandigheden (Ensign, oktober 1980, blz. 28-29).

Zuster Sylvia Rosen heeft de kracht van geduldig geloof geleerd. Sylvia is een jonge alleenstaande moeder in Utah met vier kinderen, waarvan er één een ernstige ontwikkelingsstoornis heeft die op autisme lijkt. Haar leven was dus al erg moeilijk, toen men ontdekte dat zij kanker had in een ver gevorderd stadium. Met hernieuwd geloof in onze hemelse Vader zag ze verder af van bepaalde activiteiten en wijdde zichzelf geheel toe aan haar topprioriteiten: voor haar gezin zorgen en zichzelf medisch laten behandelen.

Zij worstelt nog steeds met de beprovingen van het leven, maar alles wat zij doet is vervuld van een prachtig gevoel van wachten op de Heer. Als haar gezondheid dit toelaat, maakt zij geschenken voor vrienden en kookt voor burens die hulp nodig hebben. Hoe meer zij voor anderen doet, hoe meer vrede zij uitstraalt. 'Ik heb heel veel geloof en geduld nodig', zegt zij, 'ik vecht voor mijn leven.'

Zuster Rosen heeft ondervonden dat de belofte van Jesaja waar is: '(...) maar wie de Here verwachten, putten nieuwe kracht; zij varen op met vleugelen als arenden (...)'. (Jesaja 40:31).

- Hoe kunnen wij alle opdrachten van de Heer uitvoeren?
- Hoe wordt uw geloof versterkt door het ontwikkelen van geduld? □

Het wonder van mijn bekering

Germaine Emilie Auchatraire-Gay

In september 1938 was ik 15 jaar en woonde in het Zwitserse dorpje Gilly, tussen Genève en Lausanne in het Zwitserse kanton Vaud.

Op een dag zat Mamma (Geneviève Emilie Pauline Gay) toen ik uit school thuiskwam, met jongemannen te praten, één uit Canada en één uit de Verenigde Staten. Het waren zendelingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Ze woonden dicht bij het dorp Nyon. Mijn moeder hielp ze hun vaardigheid in de Franse taal te verbeteren. Ze zei dat ze het heel fijn vond hen te helpen en ik zag ze verschillende keren. En toen vertelde Mamma me op een dag dat de jongemannen uit Nyon waren weggegaan. Door de jaren heen vroegen Mamma en ik ons wel eens af wat er van hun geworden was.

Ik werd volwassen, trouwde en verhuisde met mijn man naar midden Frankrijk. In 1990 woonden we in het stadje Puy de Dôme, in het gebied Beaumont, en daar kwam ik toevallig een artikel tegen in *Le Point*, een actualiteitenblad. Het artikel heette 'Recenser l'humanité depuis Adam et Eve' ('Een volkstelling van de mensheid sinds Adam en Eva'). Het ging over het genealogisch onderzoek en het doopwerk voor de doden in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Terwijl ik het las, voelde ik een diepe schok die me ruim een halve eeuw terugvoerde. Na het lezen van het artikel voelde ik me dagenlang onrustig, alsof ik iets moest doen. Ik dacht na over mijn moeder die altijd veel geloof had gehad en vriendelijk gezind was geweest jegens andere godsdiensten, en die in 1978 overleden was.

Ik dacht ook aan mijn vader die in 1937 gestorven was.

Tenslotte schreef ik een brief aan de heer Patrick Coppin, wervingsmanager voor de Genealogical Society of Utah, die in het artikel genoemd werd. Ik vroeg of de namen van mijn vader en moeder in de genealogie van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen opgenomen konden worden en of zij de zegeningen van de kerk mochten ontvangen. Ik stuurde ook de geboorte-, huwelijks-, en sterfdatums van mijn ouders.

Bovendien stuurde ik de naam en het adres van ouderling Brigham Y. Card, in Alberta, Canada en van ouderling Jay Lees in Salt Lake City. Zij hadden hun naam en adres 52 jaar daarvoor op een foto geschreven die zij mijn moeder hadden gegeven.

Drie weken later ontving ik een brief van ouderling Card waarin stond dat het hem een groot genoegen zou zijn om tijdens de tempelverordeningen als plaatsvervanger voor mijn moeder en vader op te treden. De tranen rolden over mijn wangen bij het lezen van deze brief, maar het duurde enkele dagen voordat ik besepte wat dit voor mijn ouders betekende. Op 28 juni 1990 werden mijn ouders plaatsvervangend (door ouderling Card, zijn vrouw, zijn dochter en schoonzoon)

Links: Germaine Emilie Auchatraire-Gay (rechts) op 22-jarige leeftijd en haar moeder, Geneviève Emilie Pauline Gay op 75-jarige leeftijd. Rechts: Germaine had geen idee van de invloed die twee jonge bezoekers 50 jaar later op haar leven zouden hebben.

gedoopt, begiftigd en verzegeld in de Jordan River-tempel. Mijn ouders hadden de zegeningen van de tempel ontvangen.

Intussen had broeder Coppin contact gezocht met het zendingskantoor in Genève. In mei kreeg ik een telefoontje van een voltijdzending, broeder Bishop. Hij zei dat er dichtbij ons, in Clermont, een kerkgebouw was en gaf me het telefoonnummer van de zendingen daar. Diezelfde avond belde ik de zendingen op en de volgende dag maakten we kennis met

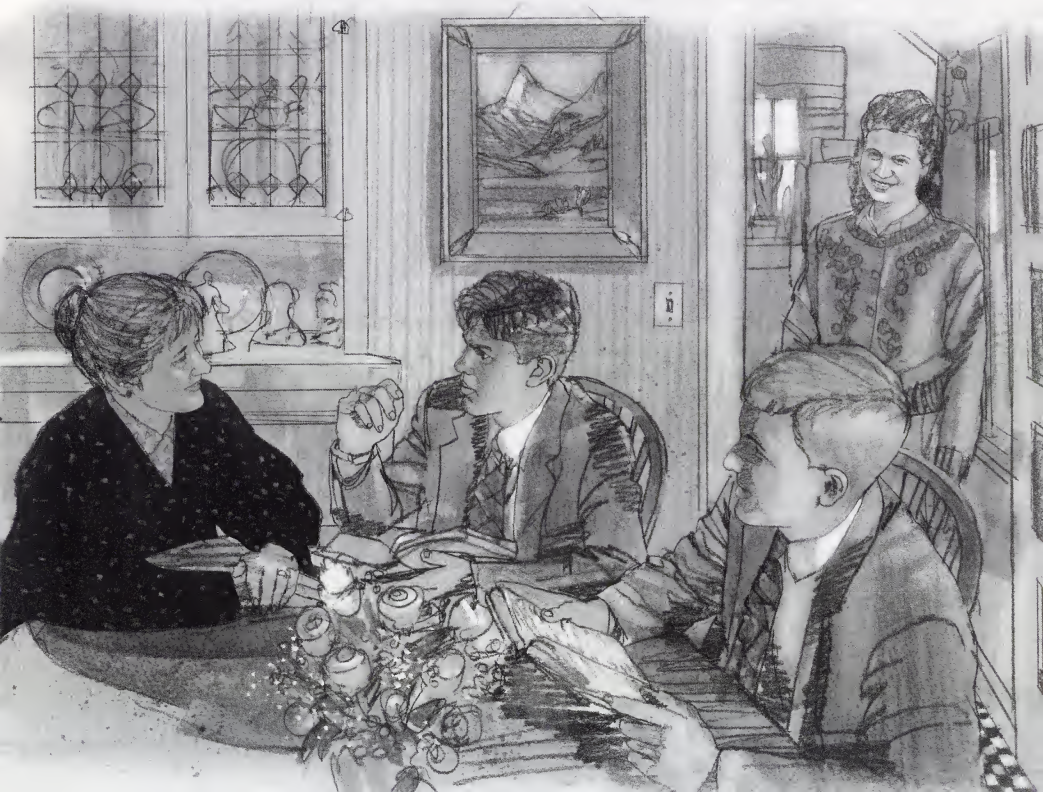
elkaar in de kerk. De deur van het evangelie ging voor mij open.

De volgende zondag woonde ik de kerkdiensten bij en maakte een afspraak met een zendingechtpaar, broeder en zuster Bair uit Provo, Utah. Ik ben op 24 juli 1990 gedoopt.

Mijn vreugde als lid van de kerk nam nog toe door het bezoeken van de Zwitserse tempel en door mijn werk in het centrum voor familiegeschiedenis in mijn gemeente. In september 1994, tijdens een reis naar de Verenigde Staten en Canada, bezocht ik

ouderling Card en zijn vrouw, en zij fungeerden als plaatsvervaarders bij mijn verzegeling aan mijn ouders in de Alberta-tempel. De eeuwige verbintenis van de familie van mijn ouders was begonnen.

Jarenlang had ik gezocht naar de kerk die mijn geestelijke behoeften zou vervullen en mij zou verenigen met mijn geliefden die overleden waren. Nu had ik op wonderbaarlijke wijze de zegeningen van de tempel ontvangen en kon die met mijn geliefden delen. □

VOOR ZONSOPGANG

Lito Bañez Legaspi

Toen we die avond bij ons appartement aankwamen, gooide mijn collega met de deur. Ik zette de fietsen weg en ging ook naar binnen. Wij verhieven onze stem in een twistgesprek over de afgelopen dag. Hij, Amerikaan, beweerde dat wij niet met elkaar op konden schieten, omdat ik, Filippijn, een vooroordeel tegen hem had. Dat was niet waar en dat hij dat zei, maakte me alleen nog maar bozer. Hij stormde de keuken in; ik ging naar de andere kamer. Daarna heerste er stilte, maar het vuur van onze woede raasde nog steeds.

Ik zat in een hoekje van de kamer, in elkaar gedoken als een kind. Ik wilde huilen of schreeuwen – ik wist niet zeker wat. Ik voelde me leeg en bang, alsof ik zonder koplampen over een donkere, bochtige weg reed. Alles wat we die dag hadden gedaan – lesgeven, met kinderen spelen, met onderzoekers praten – leek wel een toneelstuk. Toen we een les gaven over leven als Christus, voelde ik mij van binnen gekweld. Hoe konden mijn collega en ik lesgeven over christelijke liefde, terwijl wij zelf een vijandige muur tussen ons in hadden gebouwd?

In het duister van de kamer moest ik denken aan wat mijn ringpresident had gezegd, toen hij me aanstelde als zending. Hij zei dat ik tijdens mijn zending vele beproevingen zou hebben en dat sommige daarvan onoverkomelijk zouden lijken. Hij had het ook over twee Goliaths waarmee ik te maken zou krijgen: persoonlijke zwakheden en problemen met mijn collega. Toen beloofde hij: 'Je innerlijke kracht is groter dan de obstakels die voor je liggen.'

Ik voelde me echter niet tegen mijn Goliaths opgewassen; in plaats daarvan wenste ik dat één van ons overgeplaatst zou worden. Ik had gedacht dat ik problemen met collega's gemakkelijk op zou lossen, maar dit leek op zeilen in een woeste storm. Ik wist dat ik mijn

hemelse Vader om hulp moest vragen, dus knielde ik neer. Het was een hele worsteling, want ik voelde me niet waardig om met Hem te spreken. Eigenlijk kon ik alleen maar huilen.

Daar zat ik dan stilletjes, totdat ik door mijn tranen heen de Schriften op de strijkplank zag liggen. Ik deed ze open en bladerde wat, totdat ik bij dit vers kwam: '(...) ga eerst heen, verzoen u met uw broeder en kom en offer daarna uw gave' (Matteüs 5:24). Ik wist dat dit het antwoord was dat ik zocht. Ik voelde dat de stille, zachte stem zei dat ik mij met mijn collega moest verzoenen. Ik wist ook dat onze hemelse Vader ons zou helpen de muur van haat tussen mijn collega en mij af te breken.

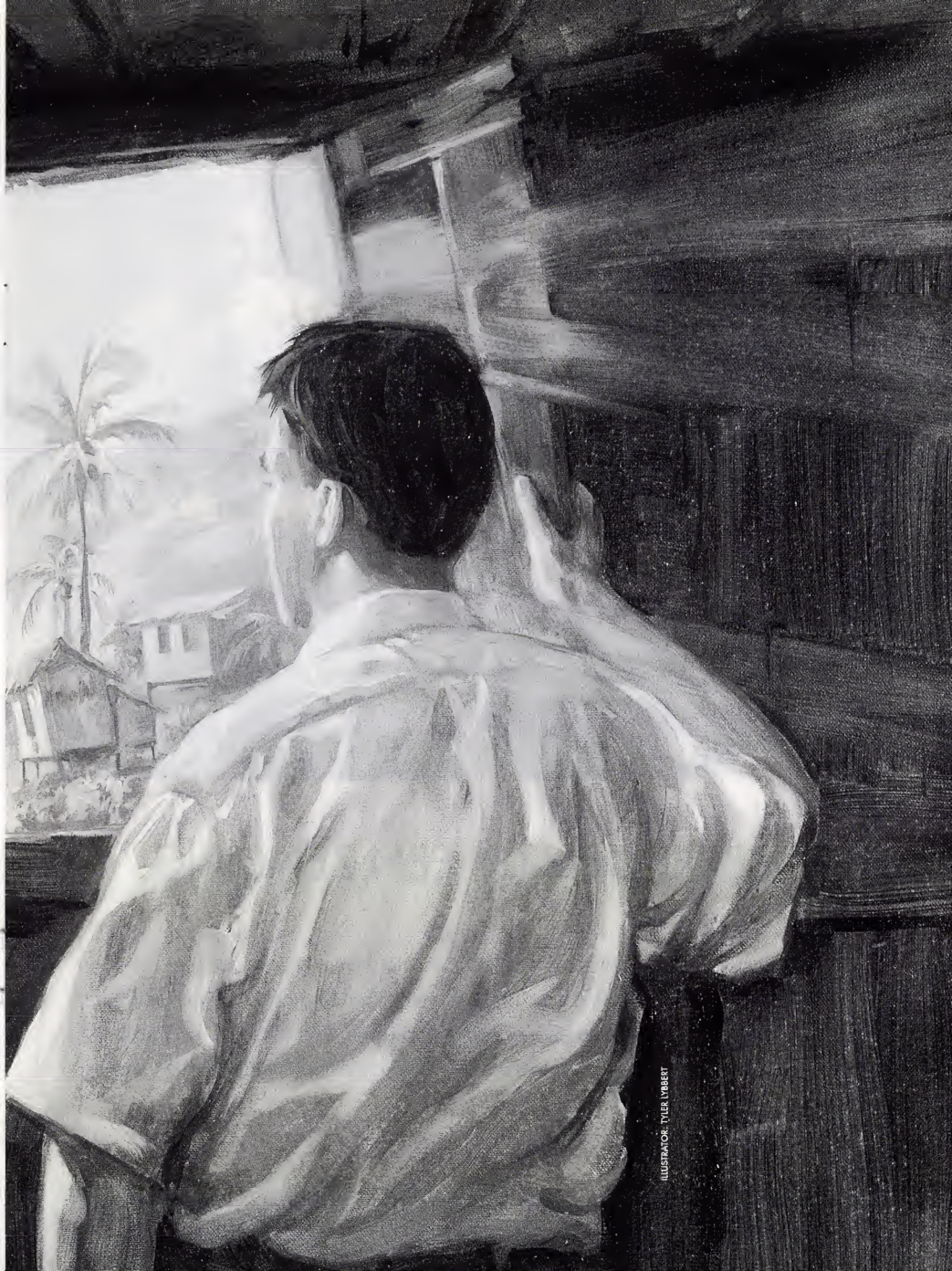
Met deze geruststelling ging ik naar mijn collega. Ik was verbaasd dat hij als eerste de stilte verbrak: 'Het was mijn schuld, broeder. Het spijt me.'

Ik trok er een stoel bij en ging naast hem zitten. 'Nee, nee, nee,' drong ik aan. 'Het was niet jouw schuld. Het spijt mij ook, want ik kon mij niet beheersen.'

Hij glimlachte en zei: 'Weet je dat Satan onze vriendschap wil bederven en dit heilige werk wil dwarsbomen? En weet je dat het al lang bedtijd is? Hij lachte en sloeg zijn armen om me heen.

Daarna knielden we samen in gebed en voelden hoe de Geest des Heren onze vriendschap herstelde.

Die nacht kon ik bijna niet slapen van vreugde. Ik was verbaasd toen ik de duisternis langzaam zag verdwijnen en het zonlicht voorzichtig de kamer binnen zag komen. Ik deed het raam open, zodat het licht vrijelijk naar binnen kon. Vanaf de plaats waar ik stond, kon ik de silhouetten van de kokosbomen, de hutten van palmboomtakken en de bergen zien. Op dat ogenblik voelde ik het verlangen om het licht van het evangelie met de hele wereld te delen. □

ILLUSTRATOR: TYLER VYBKEIT

FOTOGRAAF: WELDEN ANDERSEN

VOORBEREIDEN OP EEN ZENDING

Casey Null en Aaron Randall Buhler

Hoe vaak heeft u teruggekeerde zendelingen niet horen zeggen dat hun zending de beste tijd van hun leven was? Een succesrijke zending behoort een zendeling ook zo'n gevoel te geven. Maar dat gebeurt niet vanzelf. Het succes van je zending hangt grotendeels af van wat je erin stopt. En wat je erin stopt hangt weer af van hoe goed je je erop hebt voorbereid.

Hier zijn enkele tips om van je zending een van de fijnste ervaringen van je leven te maken.

GEESTELIJKE VOORBEREIDING

- *Zoek goede rolmodellen.* Praat en ga om met leerkrachten, ouders, vrienden, teruggekeerde zendelingen, priesterschapsleiders, adviseurs en anderen die je kunnen inspireren en aanmoedigen.

- *Ga van de Schriften houden.* Zoek studiemethoden die jou kunnen boeien en inspireren.

- *Ontdek hoe je de leiding van de Geest kunt herkennen.* Let erop hoe en wanneer Hij met je is. Leef zo dat je open kunt staan voor zijn influisteringen.

- *Geef je getuigenis.* Oefen je erin mensen te vertellen wat je van het evangelie vindt. Hoe meer je dit doet, des te natuurlijker wordt het.

- *Doe mee aan het seminarie.* Niet alleen zal dit je de leerstellige kennis verschaffen die je nodig hebt, maar je kunt er ook de nodige zelfdiscipline door ontwikkelen.

- *Geloof niet alleen – werk.* Kweek de gewoonte aan om de tweede mijl te gaan, te offeren, te dienen. Daar draait het op zending om.

SOCIALE VOORBEREIDING

- *Wees gemanierd!* Het is belangrijk om een vriendelijke persoonlijkheid te hebben. Leer hoffelijkheid, goede tafelmanieren en beschaafd taalgebruik.

- *Doe je best om met iedereen te kunnen opschieten.* Let op het goede in de mensen en stoor je niet aan de dingen waarin ze anders zijn dan jij. Hierdoor zul je straks beter met je collega's en met hen die je dient kunnen omgaan.

- *Ontwikkel communicatieve vaardigheden.* Je moet je gemakkelijk en oprecht kunnen uiten, en anderen daar ook mee kunnen helpen. Eerlijkheid en openheid zijn belangrijk. Luistervaardigheden eveneens.

- *Ontwikkel leiderschap.* Je zult aan leden, zendelingen en onderzoekers leiding geven. Om hun de nodige hulp te kunnen geven, moet je weten hoe jij en de Heer het beste kunnen samenwerken.

- *Leer gehoorzaamheid.* Wees dankbaar voor de leiding van je leiders. Als je uitmunt in het opvolgen van aanwijzingen, ben je beter voorbereid als je ze zelf moet geven.

- *Kies goede vrienden.* Ga met mensen om die je opbouwen en doe je best om hen op te bouwen. Word iemand die geeft en niet alleen neemt, en wees gevoelig voor anderen's behoeften.

- *Ontwikkel liefde.* Leer zoveel mogelijk over naastenliefde – de zuivere liefde van Christus – en bid erover. Het is één van de waardevolste eigenschappen die je kunt verkrijgen.

FINANCIËLE VOORBEREIDING

• *Zoek een baanje.* Je zending zal meer betekenis voor je hebben als je er zelf aan meebetaald hebt. Door een baan ontwikkel je ook goede werkgewoonten.

• *Verkoop wat van je spullen.* Veel zendingen hebben meebetaald aan hun zending door persoonlijke bezittingen te verkopen. Bekijk eens of je iets hebt waarvan je goed afstand kunt doen.

• *Spaar.* Als je er nog geen hebt, open dan nu een zendingspaarrekening en haal er nooit geld vanaf voordat je je roeping ontvangen hebt.

• *Budgetteer.* Op zending zijn je ouders er niet om je financieel uit de brand te helpen. Je krijgt maandelijks een vast bedrag en niet meer. Als je dit nog niet kunt, leer dan nu budgetteren en je uitgaven beperken.

• *Koop nu, gebruik het later.* Als je de zendingsleeftijd al nadert, kun je vast Schriften en andere zaken die je nodig hebt, kopen. Door van te voren te kopen, wordt de financiële last later lichter.

LICHAMELIJKE VOORBEREIDING

• *Conditie!* Je hebt heel wat uithoudingsvermogen nodig voor de conditietraining op het opleidingsinstituut en de zware eisen van het zendingenbestaan. Als je lichamelijk goed in vorm bent, voel je mentaal en geestelijk ook beter.

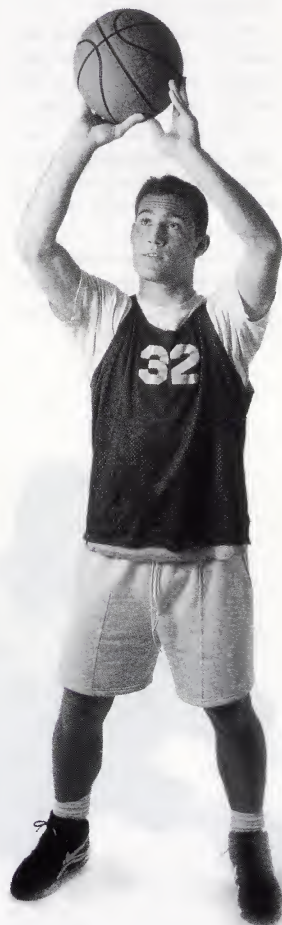
• *Eet gezond.* Evenwichtige voeding zorgt ervoor dat je op zending de hele dag genoeg energie hebt. Eet fruit, groenten en gezonde koolhydraten.

• *Laat je door een dokter controleren.* De dokterscontrole voor je zending moet volledig zijn. Probeer problemen op te lossen voor je vertrek. Zorg dat de dokter weet wat je op zending gaat doen, zodat hij je goed kan adviseren.

• *Laat je haar knippen.* Het kan geen kwaad als je een kapsel hebt wat leuk en gemakkelijk is. Het laatste wat je wilt doen, is veel tijd aan je haar besteden.

• *Leer hoe je voor je kleren moet zorgen.* Je moet weten hoe je de was moet doen, hoe je kleren moet repareren en hoe je vlekken kunt verwijderen.

Goede voorbereiding vergroot je kans op een goede zending. Geniet van de voorbereiding. Het zal als een soort verlengstuk deel uitmaken van één van je fijnste levenservaringen. □

MORMORANDUM

BEKERING IS ALS

ZWAVEL- ZEEP

FOTOGRAF: CHANG DINGHONG

MAAR HET IS HEERLIJK OM SCHOON TE ZIJN (zie Jesaja 1:18).

GHANA

FOTOGRAF DON J. SEARLE

Huisgenoten des geloofs

Don L. Searle

Toen zendelingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen zijn gezinsleden begonnen te onderrichten, maakte Isaac Kojo Botwe meteen al duidelijk dat hij niet geïnteresseerd was.

'Ik liet hen in de zitkamer, ging naar de kamer van de jongens en rookte daar mijn vieze pijp', zegt hij lachend bij de herinnering aan wat er volgde. Al gauw besloot hij dat hij

Onder, van boven naar beneden: Phillip Ohene uit de gemeente Koforidua 2; een bloeiende plant; Emelia Ahadjie, eerste raadgeefster in het jeugdwerkpresidium van de ring Accra; Kweku Anno heeft deze bakstenenmachine zelf ontworpen. Rechts: Emmanuel Ohene-Opare, president van de ring Accra, en zijn vrouw, Monica, jeugdwerkpresidente in hun wijk. Vorige bladzijde: De klas Evangelieleer in de wijk Tema.

eigenlijk naar de zendingen moest luisteren. Niet lang daarna besloot hij dat hij die 'vieze pijp' moest opgeven en het woord van wijsheid moest naleven.

Ouderling Mark Owusu, een van de zendingen die hem onderrichtten, herinnert zich dat Isaac Botwe de kinderen zijn pijpen, tabak en koffie liet verzamelen – waarna hij er de brand in stak!

Isaac, zijn vrouw, Frances, en de kinderen die oud genoeg waren om zich te laten dopen, werden in 1987 gezamenlijk lid van de kerk. Tegenwoordig is Isaac bisschop van de wijk Takoradi in de ring Cape Coast. Zijn gezin heeft een uitgebreide staat van dienst in de kerk. Dat geldt ook voor Mark Owusu, die sinds zijn zending werkzaam is geweest in veel verschillende onderwijzende en leidinggevende posities.

In veel opzichten lopen de gebeurtenissen in het leven van de familie Botwe parallel met wat veel mensen in Ghana overkomen is in de achttien jaar dat de kerk daar officieel aanwezig is.

HET BEGIN

Joseph William Billy Johnson is een van die mensen. Hij is al lid vanaf het begin van de kerk in Ghana.

In 1964 gaf een kennis hem een exemplaar van het Boek van Mormon, en enkele kerkbrochures die hem uit Europa waren toegezonden. Toen hij een brochure las met het getuigenis van Joseph Smith 'voelde ik me geïnspireerd', herinnert hij zich. Toen las hij het Boek van Mormon. 'En ik wist dat het waar was.' Hij begon anderen de evangeliwaarheden die hij had geleerd te verkondigen. Hij schreef naar de hoofdzetel van de kerk. President David O. McKay moedigde hem aan om de Schriften te bestuderen en geduldig en getrouw te blijven tot er zendingen naar Afrika gestuurd konden worden.

Billy Johnson volhardde veertien jaar lang, ondanks vervolging. Hij stichtte evangelische gemeenten waar hij de evangelielerstellingen uit de boeken van de kerk onderrichtte. Hij probeerde de mensen met zijn kennis zo goed als hij kon volgens de gebruiken van de kerk te leiden, maar hij begreep dat hij niet het gezag had om verordeningen te verichten.

Hij voelde zich vaak geleid door de Geest; soms werd hij gestuurd door visioenen en dromen. Zijn zoon werd naar Brigham Young vernoemd vanwege een droom waarin de

vroegere president van de kerk hem bemoedigde. Broeder Johnson hoorde over de verlossing van de doden toen er in zijn dromen overleden familieleden verschenen die hem vroegen om ervoor te zorgen dat zij een plaatsvervangende doop zouden ontvangen.

'Ik liet me inspireren door de pioniers,' zegt hij. Toen hij las over hun moeite om in het westen van de Verenigde Staten een toevluchtsoord op te bouwen waar zij in rust konden aanbidden, verlangde hij naar de tijd dat het mogelijk zou zijn om diezelfde zegening in Ghana te ontvangen.

Toen er in 1978 HLD-zendingen arriveerden, na de openbaring dat het priesterschap voor alle mannelijke leden bestemd was die het waardig waren, waren er al honderden Ghanezen die hij had voorbereid op de zendingenlessen en de doop.

Ondanks alle ontberingen, verheugt broeder Johnson, die nu patriarch van de ring Cape Coast is, zich nog altijd bij de gedachte aan de jarenlange gelegenheid om andere mensen voor te bereiden op het evangelie. 'Telkens wanneer ik in conferenties zie hoeveel mensen er gedoopt zijn, huil ik van vreugde om het grootse werk dat de Heer tot stand gebracht heeft.'

DE WAARHEID VERBREIDEN

Er zijn in Ghana veel pioniers in de kerk. Sommigen hebben zich laten dopen tijdens een verblijf voor studie of werk in het buitenland, waarna ze naar huis zijn teruggekeerd om de gevonden waarheden aan familie en vrienden mee te delen.

Monica Ohene-Opare liet zich dopen toen ze in 1979 in het kader van een uitwisselingsproject als studente in New York was. Kort na haar terugkeer trouwde ze. Vervolgens hielp ze bij de bekering van haar man, Emmanuel. Ze hebben sindsdien allebei veel verschillende kerkroepingen gehad. Momenteel is zij jeugdwerkpresidente in hun wijk, en hij is president van de ring Accra. Maar het belangrijkste leidinggevende werk hebben ze toch in hun eigen gezin gedaan.

Zuster Ohene-Opare weet dat hun vijf kinderen gezegend zijn met een kans die zij niet had: zij behoren tot de eerste generatie die in Ghana in het evangelie kan opgroeien, 'en het is echt een deel van hun leven gaan uitmaken.' Ze zegt dat ze dankbaar is dat ze de hoge normen van

het evangelie hebben om hen te steunen wanneer ze hun moeilijkheden tegemoet treden.

De ervaring van Emmanuel Abu Kissi met zijn familie is typerend voor de groei van de kerk in Ghana – waarbij het getuigenis van één persoon de katalysator is voor het geloof van andere mensen.

Emmanuel studeerde medicijnen in Londen toen HLD-zendingelingen in contact kwamen met zijn gezin. Zijn vrouw, Benedicta Elizabeth, genas van haar ziekte en depressie nadat ze haar gezalfd hadden. In hun leringen vond Emmanuel het antwoord op veel vragen die hem al jaren dwarszaten. De leden van het gezin Kissi lieten zich in 1979 dopen.

Beiden zijn na hun terugkeer naar Ghana trouwe aanhangers van de groeiende kerk geworden. Broeder Kissi was enkele jaren regionaal vertegenwoordiger en is nu raadgever van de president van het zendingsgebied Accra. Maar in het begin had hij waarschijnlijk geen idee hoeveel vruchten er geoogst zouden worden door de zaadjes die hij in zijn eigen familie zaaide.

Emmanuel liet zijn jongere broer, Stephen Abu (hun achternamen verschillen wegens Ghanese tradities op het gebied van het geven van namen aan kinderen), kennismaken met het evangelie toen die een keer bij hem op bezoek was in Accra. Na zijn doop keerde Stephen terug naar Abomosu, het afgelegen dorpje waar ze vandaan kwamen, en begon zijn eigen gezin te 'organiseren', zoals hij het noemt: hij leerde ze het evangelie. Zijn leringen strekten zich op een gegeven moment ook uit naar vrienden. En toen er uiteindelijk zendingelingen naar het dorpje werden gestuurd, wachtte er al een hele groep mensen op de doop.

Uit dat begin ontstond het district Abomosu, wat nu meer dan zeshonderd leden telt. Met twee gemeenten in dat dorp, maken de heiligen de laatste dagen een aanzienlijk deel van de bevolking uit. Ruim drie kilometer verderop wordt er bovendien een nieuw kerkgebouw gebouwd voor de gemeente in Sankobenase.

HET HUWELIJK VERBETEREN

Een ander belangrijk terrein waarop het evangelie de Ghanezen van dienst is geweest, is in hun gezinsrelaties. Het is traditie dat een Ghanees man overheerst in het huwelijk, in plaats van te leiden. Bovendien besteedt hij veel tijd buitenshuis. Maar veel HLD-mannen en -vrouwen worden

een goed voorbeeld door de evangeliebeginselen in hun huwelijk toe te passen.

Een aantal jaren geleden werkte Philip Xaxagbe (de x wordt uitgesproken als hs) in Nigeria. Hij was zo sterk betrokken bij zijn werk dat zijn gezinsleven verwaterde. Hij had drankproblemen. Zijn vrouw en hij vervreemdden van elkaar, en beiden dachten heimelijk aan een scheiding toen zij in contact kwam met de zendingelingen. Philip was bereid om naar ze te luisteren. 'Het leek wel of ze me iets leerden dat ik al ergens gehoord had, al wist ik niet wáár.' Toen een droom hem overtuigde dat hij van zijn vrouw en dochter gescheiden zou worden als hij het evangelie niet aanvaardde, liet hij zich dopen.

Sinds zijn terugkeer naar Ghana in 1992 heeft hij zijn geliefden en vrienden verteld over zijn geloof, en zijn er drie leden van zijn familie lid van de kerk geworden. Momenteel is hij president van de gemeente Christiansborg in de ring Accra. President Xaxagbe schrijft de redding van zijn huwelijk en zijn geestelijk leven toe aan het evangelie. 'Alles wat ik nu ben, ben ik door de kerk.'

Veel Ghaneese leden weten dat hun gezinsleden en zij gesterkt zouden worden als ze naar de tempel gingen. Agnes Adjei, presidente van de zustershulpvereniging in de gemeente Koforidua, in het district Koforidua, haalt een klein, opgevouwen papertje uit haar tas en zegt eerbiedig: 'Ik heb een tempelaanbeveling.' Het kan wel jaren duren voor ze ooit naar de tempel kan, maar ze heeft hoop die droom ooit in vervulling te laten gaan. De reiskosten zijn een grote hindernis voor veel Ghanezen. Ato Ampiah, administrateur van de ring Cape Coast, zegt weemoedig: 'Ik zou me heel graag in de tempel aan mijn gezin laten verzegelen. Misschien zal ik ooit in de gelegenheid zijn om aan dat altaar te knielen.'

Doe Akua Afriyie Kaku, presidente van de zustershulpvereniging in de wijk Ola University, ring Cape Coast, is een van de weinige Ghanezen die in de tempel verzegeld is. Door die gelegenheid is ze beter gaan proberen zo te leven dat ze het celestiale koninkrijk waardig zal zijn, want nu begrijpt ze beter dat 'je er alleen niet kunt komen'.

Man en vrouw moeten één zijn, voegt ze daaraan toe, en 'als je een misverstand hebt, kun je beslist niet knielen om te bidden en je er goed over voelen.' In plaats daarvan

Onder, van links naar rechts: Jonathan Korantang, eerste raadgever in de bisschop van de wijk Tesano; uitzicht op Korforidua; Edmund Frempong, hogeraadslid in de ring Accra. Onderaan: Stephen Apeaning Abu, president van het district Abomosu, en zijn vrouw, Margaret.

Links: Jeugdwerkkinderen met hun leerkracht in de wijk Tema. Hierboven, van boven naar beneden: John Sule-Bukari, gemeente Koforidua 2; Cecelia Oduro, ZHV-presidente van de ring Cape Coast.

kunnen echtelieden die zich verootmoedigen geholpen worden bij het oplossen van problemen, door naar de Geest te luisteren. Naar de Geest luisteren maakt merkbaar verschil uit voor een getrouw gezin, zegt ze.

Dat merkbare verschil draagt bij tot de groei van de kerk. De Ghanezen zien HLD-gezinnen in hun buurt sterker worden, en willen vervolgens weten wat er met de kerk is dat dit teweegbrengt.

TIJD VAN BEPROEVING

Er was echter een tijd dat het erop leek dat de kerk slechts een beperkte toekomst had in Ghana. Het is onmogelijk om het verhaal van de heiligen der laatste dagen in dit land te vertellen zonder uit te leggen welke periode bekend is geworden als 'de Vorst'.

In juni 1989 verbood de regering alle openbare aanbidding, zendingswerk en andere activiteiten van de kerk. De leden menen dat dit verbod het gevolg was van wijdverbreide valse informatie over de kerk.

In Abomosu escorteerden burgerautoriteiten en soldaten president Stephen Abu naar het kerkgebouw. Ze inventariseerden alles in het gebouw, de sleutels werden in beslag genomen, en hij werd gewaarschuwd dat het de leden verboden was om dat gebouw of de boerderij van de kerk buiten het dorp te gebruiken. Priesterschapsleiders in andere gebieden van Ghana hadden soortgelijke ervaringen.

Aanbidding thuis was niet uitdrukkelijk verboden, en de leden begonnen in het eigen gezin diensten te houden. 'Maar je kon niet hardop zingen, want dan werd je opgepakt', herinnert president Abu zich. Hij bevond zich onder de leden die gestraft of gevangengezet werden na aanklachten wegens overtreding van het verbod.

In november 1990 leek het erop dat de regering er toch van overtuigd was dat de heiligen der laatste dagen wel degelijk een bijdrage konden leveren aan hun gemeenschap, en het verbod werd opgeheven. Verheugd brachten de Ghanezen het nieuws van huis tot huis. Jonge Ghaneze zendingen die aan het begin van de Vorst in hun eigen land een zending vervulden, waren oorspronkelijk eervol ontheven. Maar, afgezien van de enkelen die inmiddels gehuwd waren of het land hadden verlaten, keerden ze enthousiast terug om hun zending af te maken.

Terugkijkend op die periode, vinden veel leden het nu

een zegening die hun geloof versterkt heeft en nieuwe geestelijke kansen geschapen heeft. John Buah, die tweemaal werkzaam is geweest als raadgever van de zendingspresident, merkt op dat 'goede mensen na de Vorst meer over de kerk wilden weten'. Ze waren nieuwsgierig of het waar was wat ze over de kerk gehoord hadden, en vroegen HLD-vrienden en burens – en aanvaardden de daaruit voortvloeiende uitnodigingen om meer over het evangelie te leren. Veel van die mensen hebben zich laten dopen.

En nu 'willen zij die de kerk leren kennen haar ook in hun eigen omgeving hebben', zegt broeder Buah. Ze zien niet alleen de versterkende uitwerking die zij op het gezin heeft, maar ook de oplossingen die zij biedt voor de sociale problemen die Ghana probeert op te lossen – zoals onzedelijkheid, tienerzwangerschappen, drankmisbruik en druggebruik.

Toen de president van Ghana, J. J. Rawlings, in 1994 ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf ontving, vergezeld van ouderling J. Richard Clarke van de Zeventig, die toen werkzaam was als president van het gebied Afrika, zagen de leden dat als een erkenning van de belangrijke uitwerking die hun godsdienst op het leven van veel Ghanezen heeft. Het was een teken dat ze eindelijk in de gelegenheid waren om hun geloof net zo openlijk te tonen als de aanhangers van andere godsdiensten.

DAGELIJKE MOEILIKHEDEN

Maar publieke erkenning houdt uiteraard niet in dat de weg die de Ghaneze leden moeten gaan altijd zonder hindernissen is. Zij worstelen met dezelfde economische en onderwijskundige moeilijkheden als andere mensen in hun land.

Ghana is een land met een groot ontwikkelingspotentieel, maar het heeft moeite om de benodigde financiële bronnen te vinden. Hoewel er te weinig baantjes zijn voor iedereen, toont de overvloed aan kleine ondernemingen aan dat de Ghanezen bereid zijn om hard te werken voor iedere kans die zich voordoet.

Zakenman Kwaku Anno uit Accra gebaart naar de mannen die onder de metalen afdakjes van zijn fabriek aan het werk zijn. 'Ieder van hen heeft wel een neef of een broer die ook getraind moet worden.' Als hij bekend zou maken dat hij tien arbeiders nodig had, zouden er nog voor het eind van de dag honderd voor de poort staan, zegt broeder Anno.

Hij is werktuigbouwkundige en heeft een fabriekje waarin eenvoudige maar stevige steenovens gebouwd worden. Hij ontwierp die ovens zelf. Broeder Anno schat dat elke oven vier mensen werk verschaft. Zijn eigen fabriek verschaft 52 mensen werk.

Bisschop Holbrook Christian MacArthur van de wijk Cape Coast 1 schat dat tachtig procent van de leden in zijn wijk werkeloos zijn of geen volledige baan hebben. Zo'n dertig procent van de mannen is werkeloos – voornamelijk jongemannen die nog geen beroep gekozen hebben of aan een carrière begonnen zijn. Net als heiligen der laatste dagen elders in Ghana, hebben de leden van zijn wijk zich verenigd om coöperatieve ondernemingen te organiseren, variërend van bouwondernemingen tot zaakjes die voedselproducten verkopen, gemaakt van maniok, een belangrijk Ghanees landbouwproduct.

Het feit dat de Ghanese heiligen der laatste dagen ondanks de regenslagen toch volharden, is een blijk van hun geloof. Soms verneemt hij in zijn gesprekken met leden over problemen die een ander zouden afschrikken. 'Maar bemoedig ze een beetje, en ze kunnen er weer tegen. Ze zien dan op naar hun God. Ze hebben geloof dat God alles op zijn eigen tijd doet.'

Dat geloof geeft de Ghanese leden het vertrouwen dat hun Vader in de hemel over ze waakt. Op een dag nam Beatrice Ashon vijf miljoen Ghanese cedis (ongeveer 8000 gulden of 155 000 Belgische frank) op bij haar bank in Accra, voor gebruik in haar zaak. Waarschijnlijk heeft er iemand staan kijken. Die avond brak er een bende bij haar in, vuurde enkele schoten af, bond een familielid vast, en sloot een groep bezoekende kinderen op in een andere kamer. De bende eiste zuster Ashons geld en stal bovendien verschillende huishoudelijke artikelen. Maar niemand raakte gewond. De politie vernam later dat diezelfde bende bij andere incidenten slachtoffers gedood had. Zuster Ashon geloofde dat iedereen in haar huis beschermd werd door de macht van God.

Na de overval ging haar onderneming bankroet vanwege het verlies van het geld. 'Dat was een enorme beproeving,' zegt ze, 'maar toch zijn we gelukkig.' Ze volhardt in het evangelie en is op zoek naar manieren om financieel een nieuwe start te maken.

De schaarse werkgelegenheid en de financiële problemen waarmee men in het begin van een huwelijk geconfronteerd wordt, zijn er de oorzaak van dat veel jonge Ghanezen een

huwelijk uitstellen. Maar Kofi Opare vertelt andere teruggekeerde zendingen die midden twintig of achterin de twintig zijn dat uitstellen een vergissing is. 'Je moet de ontberingen vergeten en het gewoon doen.'

Op zijn zesentwintigste had Kofi ongeveer de gemiddelde leeftijd van een Ghanese bruidegom. Net als de meeste andere jonge paartjes die lid zijn van de kerk, sloot hij met zijn vrouw, Theresa, een wettig bindend huwelijk. Hij bezocht haar ouders en bracht hun geschenken – geld, in plaats van de gebruikelijke alcoholische drank; stof; een zangboek voor Theresa; en haar verlofingsring.

De ceremonie vond plaats in december 1994, maar Kofi en Theresa besloten om pas als man en vrouw samen te gaan wonen na een formele huwelijksplechtigheid in een HLD-kerkgebouw in juni 1995. Ze wilden vanaf het aller-eerste begin de invloed van de kerk in hun huwelijksleven. Intussen hielden ze zich met praktische details bezig – geld sparen voor het starten van een huishouding, en om een woning te verkrijgen.

Theresa heeft een vast inkomen uit haar werk als naaister, maar Kofi neemt al het part-time werk dat hij kan krijgen. Desondanks, zegt Theresa, vonden Kofi en zij dat 'je een stoutmoedige beslissing moet nemen' en doorzetten. Maar een verstandige HLD-man, voegde ze daaraan toe, zoekt een vrouw binnen de kerk die de eeuwige doelen van het huwelijk begrijpt en geen materiële zaken zal eisen. 'Er zijn twee mensen nodig voor een team, om een huwelijk te laten werken.'

ANALFABETISME BESTRIJDEN

Analfabetisme kan ook een probleem zijn voor leden. Hoewel het Engels de officiële taal van de regering en de zakenwereld is in Ghana, is het voor de meeste burgers een tweede taal: zij leren thuis een plaatselijke, Afrikaanse taal. Velen die optimaal onderwijs genoten hebben, spreken Engels, misschien nog een andere Europese taal, en verscheidene plaatselijke talen. Maar de scholen worden geleid door particuliere (meestal godsdienstige) groeperingen, en het schoolgeld maakt een schoolopleiding onbereikbaar voor sommige Ghanezen. Daardoor worden zij niet voorbereid op een beroep, leren niet om te gaan met mensen uit andere gebieden, en leren ook niet zich te verheugen in de Schriften.

Linksboven: Jeugdwerkkinderen in de wijk Takoradi. Hierboven, van boven naar beneden: Emmanuel en Benedicta Elizabeth Kissi op de bouwplaats van hun nieuwe ziekenhuis; verkeer op de Akpakpa Road; bisschop Charles Bessa-Simons inspecteert de oogst op een stuk land dat verdeeld is in volkstuinjes voor leden; Doe Akua Afriye Kaku, ZHV-presidente van de wijk Ola University.

Daarom worden er in het hele land, in de ringen en wijken, districten en gemeenten, lessen georganiseerd in lezen en schrijven.

Alice Sackey, jongevrouwenpresidente van de ring Accra, heeft een groot vertrouwen in de jongere leden van de kerk: 'Ik zie dat wij uit onze jeugd in de toekomst sterke leiders zullen krijgen.' Ze zegt dat hun deelname en hun gehoorzaamheid aan het evangelie uitnemend zijn, maar dat ze in het kader van haar taak in de jongevrouwen merkt dat er meer behoefte is aan bijzondere hulp met lessen in lezen en schrijven. 'Sommige jongevrouwen gaan niet naar school. Maar we hebben ons tot doel gesteld dat ieder meisje dat het jongevrouwenprogramma doorloopt, Engels kan lezen en schrijven voordat ze overgaat naar de zustershulpvereniging.'

Cecelia Odoro, ZHV-presidente van de ring Cape Coast, wijst erop dat zij die geen Engels kennen een handicap hebben bij het bestuderen van het evangelie: zij kunnen 'de boodschap niet krijgen door die zelf te lezen'. Maar ze heeft mensen die het aanvankelijk moeilijk vonden om Engels te leren, zich later zien verheugen toen ze het goed genoeg lezen om zelf de schatten uit de Schriften te ontdekken.

Leden voor wie lezen en schrijven nooit een probleem is geweest, zijn een voorbeeld in het zich verheugen in het woord van God. Teruggekeerde zendeling Ronald Adjei Danso uit Accra zegt dat hij, als hij niet voortdurend de Schriften 'doorspitte', moeite zou hebben om de geestelijke moeilijkheden van het leven onder ogen te zien. Edmund Frempong, voormalig bisschop en nu hogeraadslid in de ring Accra, werd vooral lid van de kerk omdat het evangelie zijn godsdienstige vragen beantwoordde. 'Ik zag dat de leringen van de kerk systematisch en verstandig waren. Alle waarheid moet het verstand aanspreken.'

Het heilsplan van onze hemelse Vader, zegt hij, omvat en verduidelijkt het denkbeeld van het leven zoals zijn voorouders van de Akanstam het leerden: dat wij uit een geestenwereld gekomen zijn, en dat we daar na dit leven weer zullen terugkeren. 'Dat is wat mijn voorvaders probeerden uit te leggen.'

VOORORDELEN OVERWINNEN

De leden worden nog steeds geconfronteerd met verkeerde informatie en denkbeelden over de kerk. Veel Ghanezen hebben er nog steeds een verkeerd beeld van.

De meerderheid van de Ghanezen is christen, hoewel er ook veel moslims zijn en velen behoren nog tot plaatselijke godsdiensten. De gevestigde christelijke godsdiensten zijn ruim vertegenwoordigd, talrijke kleine, onafhankelijke kerken die de een of andere bijbelse lering beklemtonen zijn sterk opgekomen in Ghana. In veel opzichten is die godsdienstige sfeer in het land een zegening, zeggen de kerkleden. Kinderen horen al op de basisschool over Jezus Christus, en morele waarden vormen een wezenlijk deel van het onderwijs.

Maar in deze godsdienstige sfeer bleef ook makkelijk het denkbeeld bestaan dat heiligen der laatste dagen geen christenen zijn omdat hun leer anders is. Monica Ohene-Opare leidt een school, en sommige ouders hebben hun kinderen van school gehaald toen zij hoorden dat zij een heilige der laatste dagen was. Anderen waren juist prettig verrast door de HLD-leringen over Christus die te horen zijn in de jeugdwerklidjes die zij de kinderen geleerd heeft.

Kenneth Kobena Andam, president van de ring Cape Coast, zegt dat het denkbeeld dat heiligen der laatste dagen niet in Jezus Christus geloven zijn geloofwaardigheid aan het verliezen is. Veel Ghanezen 'erkennen nu dat onze kerk christelijk is. En aan onze levenswijze zien ze dat we iets bijzonders hebben.' In feite, zegt hij, zijn de leringen van de kerk dusdanig bekend geworden dat de mensen hogere gedragsnormen van heiligen der laatste dagen verwachten.

Bovendien is de oude kritiek overwonnen dat de kerk een 'blanckenkerk' zou zijn. In de begintijd van de kerk in Ghana verbreidde het denkbeeld zich dat er mensen van een ander ras en andere cultuur naar Afrika gekomen waren om de mensen weer uit te buiten. Maar de Ghanezen die de nieuwgevonden waarheden op prijs stelden, lieten zich niet afraden om zich te laten dopen. En zij die de christelijke naastenliefde voelden die de HLD-zendingen uitstraalden, konden niet geloven dat zij gekomen waren om de mensen uit te buiten. Tegenwoordig leiden Ghanezen de ringen, wijken, districten en gemeenten in hun eigen land. Vaak leiden ze de kerkprogramma's zo goed dat ze de leden elders als voorbeeld kunnen dienen.

DE UITWERKING VAN EEN GOED VOORBEELD

Het liefdevolle voorbeeld van de Ghanese leden heeft een krachtige uitwerking op hun familie en vrienden.

Phillip Ohene, die nu administrateur van de gemeente

Koforidua 2 is, zegt dat zijn HLD-werkgever 'mij door zijn gedrag iets over de kerk zei. Hij vertelde me wat, en vervolgens zag ik het hem zelf doen.' Mede door dat voorbeeld besloot Phillip het evangelie te onderzoeken. Hij zegt dat het bij het vormen van iemands mening over de kerk 'niet zo belangrijk is wat ze horen, maar wél wat ze zien'.

Wat de moslimouders van John Sule-Bukari zagen, gaf hun een goed gevoel over de betrokkenheid van hun kinderen bij de kerk. John, zijn oudere broer en twee oudere zussen, zijn heiligen der laatste dagen. John zegt dat zijn ouders blij zijn met de veranderingen die het evangelie in hun kinderen teweeg heeft gebracht. Een van zijn zussen en zijn broer hebben een voltijdzending vervuld, en John, die tweede raadgever in het jongemannenpresidium van de gemeente Koforidua 2 is, hoopt de volgende te zijn. Daarvoor moet hij wel iets doen aan zijn verplichte twee jaar nationale dienst, die kan variëren van militaire training tot werk in het onderwijs.

Misschien valt het voorbeeld van dergelijke leden zo op vanwege de manier waarop zij door het evangelie reageren op de moeilijkheden en beproevingen van het leven.

Heiligen der laatste dagen krijgen unieke mogelijkheden om geestelijk te groeien door die moeilijkheden, zegt Jonathan Koranteng, eerste raadgever in de bisschop van de wijk Tesano in Accra. Sommige godsdiensten leren dat mensen die tot God komen een oplossing krijgen voor al hun problemen, zegt hij, maar wij moeten dankbaar zijn dat al onze beproevingen in dit leven ons niet worden afgenomen. 'Ze maken deel uit van het plan van onze hemelse Vader, en zijn bedoeld om ons voor te bereiden op een betere toekomst.'

Broeder Koranteng, die al een flinke portie beproevingen heeft gehad, merkt op dat Lehi heeft gezegd dat er een tegenstelling is in alles (zie 2 Nephi 2:11, 15). 'Ik bid allen maar dat ik de moed zal hebben om alles te doorstaan waarmee ik geconfronteerd word.'

Gelukkig, zegt zuster Kaku uit Cape Coast, hebben de heiligen de beste hulp bij het tegemoet treden van hun beproevingen. 'Als je de Geest hebt, kun je het evangelie overal naleven.'

Ze denkt aan alle kerkleden op aarde, en zegt: 'Wij hebben allen hetzelfde evangelie, dezelfde eenheid en liefde – alles.' Ook al zijn er verschillen in kleur, 'als de heiligen bijeenkomen, worden die verschillen weggevaagd. De Geest is hetzelfde. De Geest maakt ons één.' □

Kenneth Kobena Andam, president van de ring Cape Coast, en zijn vrouw, Janet.

WIJ GELOVE

Douglas J. Vermeeren

Toen ik twaalf was, werd ik al spoedig na het ontvangen van het priesterschap cadet in het 52ste Royal Canadian Air Cadet Squadron. De aanpassing aan het militaire leven was een nieuwe ervaring en een hele uitdaging. Ik herinner me vooral hoe moeilijk de eerste zomer was. Ik ging naar de basistraining. Terwijl mijn schoolvrienden buiten speelden, leerde ik marcheren en commando's gehoorzamen.

Helaas kon ik niet zo goed marcheren, en dat was zo'n

beetje alles wat we leken te doen. De zon brandde, en de hitte was ondraaglijk in onze donkergroene uniformen. Ik dacht dat ik flauw zou vallen. Het eten was koud, en in de kantine werd geen eten geserveerd dat ik lekker vond. Het militaire leven was heel anders dan wat ik gewend was.

Op onze eerste zaterdagavond verzamelden alle cadetten zich in de gang tussen onze barakken. Toen onze sergeant-majoor-vlieger kwam, ging iedereen in de houding staan.

'Morgenochtend,' schreeuwde hij, 'gaan we allemaal naar

ILLUSTRATOR: PAUL MANN

EN...

de kerk. Er zijn maar twee kerken op deze basis – een katholieke en een protestante – dus zorg ervoor dat je morgen weet waar je heengaat! Is dat duidelijk?'

Het korps jonge kadetten schreeuwde eenparig: 'Ja, sergeant!' En hij vertrok.

Die avond kon ik maar niet in slaap komen. Het zou de eerste keer zijn dat ik niet naar de zondagsbijeenkomsten van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen kon. Ik wist niet wat ik moest doen. Ik klom uit bed en begon te bidden. Ik was wanhopig want ik wist niet wat ik moest doen. Ik zei tegen mijn hemelse Vader dat ik erg in de war en bang was. Wilde Hij me alstublieft helpen? Toen ik voor de tweede keer in bed klom, maakte ik me nog steeds zorgen, maar ik kreeg toch het

gevoel dat alles wel op zijn pootjes terecht zou komen.

De volgende morgen vroeg gingen we buiten de barakken in de miezerende regen in de rij staan. De sergeant in zijn regenjack gaf het commando waar ik zo tegen opzag. 'De katholieken gaan aan de ene kant staan en de protestanten aan de andere!' Toen iedereen ergens anders was gaan staan, stond ik nog als enige tussen de twee rijen in.

De sergeant keek me over het plein aan en schreeuwde: 'Waar ga jij heen?'

'Ik weet het niet, sergeant – ik ben heilige der laatste dagen.'

Hij keek me met een beangstigende blik aan, schudde zijn hoofd, en beval: 'Volg mij.'

Ik volgde hem naar de aalmoezeniersbarak. Binnen waren de predikanten zich aan het voorbereiden op de zondagsdiensten. De sergeant klopte ferm op de deur, en een stem nodigde ons uit om binnen te komen. Toen we uit de regen naar binnen stapten, kwam er een man naar ons toe in camouflagedekleding met de kraag van een katholiek priester.

'Dit is een heilige der laatste dagen', beklaagde de sergeant zich, en dook weer de regen in.

De priester nodigde me uit om te gaan zitten, en hij en een collega probeerden onderling te besluiten wat ze in zo'n situatie moesten doen. Uiteindelijk besloten ze dat ze niet genoeg van de kerk wisten om een besluit te nemen, en ze vroegen me wat wij geloofden.

Aanvankelijk wist ik niet goed wat ik moest zeggen, maar toen kreeg ik een heldere inval en begon de geloofsartikelen te citeren: 'Wij geloven in God, de Eeuwige Vader, en in zijn Zoon Jezus Christus, en in de Heilige Geest.'

Ze knikten allebei instemmend.

Ik vervolgde: 'Wij geloven dat de mens zal worden bestraft voor zijn eigen zonden en niet wegens Adams overtreding.'

Daarop stelde een van de priesters voor dat het misschien het beste was als ik met de protestantse predikant meeging.

Na de protestantse dienst zocht de predikant me op in mijn barak. Hij vroeg wat ik van de dienst had gevonden. Ik zei dat het bestis heel anders was dan wat ik gewend was.

'Wat geloven heiligen der laatste dagen nog meer?' vroeg hij, terwijl hij een stoel pakte. De andere cadetten in mijn barak kwamen dichterbij om mee te luisteren. Het was best spannend toen ik alle geloofsartikelen nog eens opzei. Iedereen leek erg geïnteresseerd toen ik sprak over het Boek van Mormon en dat het nog een getuige van Jezus Christus was.

Later die avond belde ik mijn moeder en vertelde hoe mijn moeilijke ervaring een zendingskans was gebleken. Ik vroeg haar om mij een exemplaar van het Boek van Mormon te sturen dat ik aan mijn vriend, de predikant, kon geven.

De week ging voorbij en uiteindelijk arriveerde het exemplaar van het Boek van Mormon. Binnenin schreef ik mijn getuigenis en ik legde er het kaartje met geloofsartikelen in dat mijn moeder mee had gestuurd. De predikant aanvaardde mijn geschenk van harte en beloofde dat hij het zou lezen.

Ik heb nooit gehoord of dat exemplaar van het Boek van Mormon het leven van de predikant veranderd heeft. Maar terugkijkend zie ik in dat mijn hemelse Vader mij heeft geleerd hoe belangrijk het is om op te staan en de waarheid te verdedigen – en om de geloofsartikelen te kennen. □

Ron Crosby: Abinadi bezegelt zijn getuigenis.

Nadat hij een rotsend getuigenis van Jezus Christus had gegeven, werd Abinadi, een profetie uit het Boek van Mormoni, ter dood veroordeeld. [...] zij grepen en bonden hem, en folterden hem met brandende lakkebossen, ja, tot in de dood. [...] En [...] [hij] viel [...] en had de vuurdoop ondergaan; ja, hij was ter dood gebracht; omdat hij de geboden van God niet wilde loochenen, en hij had de waarheid zijner woorden met zijn leven bezegeld. [Mosiach 17:13, 20].

De christelijke liefde die de Ghanese heiligen der laatste dagen uitstralen heeft een opmerkelijke uitwerking op hun vrienden en buren. Hun voorbeeld is opvallend doordat het evangelie hun reactie op de problemen van het leven bepaalt. (Zie 'Ghana: huisgenoten des geloofs', blz. 34.)

